

WIECEJ LUDZI MAJĄ ZATRUDNIĆ

Dobrobyt Dla Całego Narodu, a Nie Dla Jednostek — Roosevelt

“LYNCZ JEST ZBIOROWYM MORDEM”.

Musimy Zreformować Tych, Którzy Ściągają Swe Gniazda Cudziemi Pieniędźmi—Mówi Prezydent.

Washington, D. C., 7. grudnia. — Prezydent Franklin D. Roosevelt, postępując dalej w swym programie odbudowy ekonomicznej kraju, wygłosił wczoraj wieczorem mowę przez radio, poświęconą sprawom duchowym, ekonomicznym i organizacyjnym kraju, podkreślając wagę współpracy wznawiania religijnych z rządem.

— Ta instytucja — mówił Prezydent — którą my nazywamy rządem — zdaje do tego samego celu, do którego dąży religia — do udoskonalenia swych wyznawców. Instytucja ta zdaje do celu przy pomocy ustaw społecznych i ekonomicznych, zaś wyznawcy religijni opierają się na zasadach społecznych i duchowych.

W dalszej części swego przemówienia prezydent Roosevelt wzywał do unormowania zarobków — dla tych, którzy stoją na wyżynach i dla tych, którzy ciężko pracują fizycznie na chleb codzienny. Prezydent jest zdania, że zarobki jednych i drugich muszą być sprawiedliwe i nie może być wyzysku. Każdy ma prawo zarabiać, lecz nie powinien używać do tego takich sposobów i środków, któreby szkodziły jego sąsiadom.

Prezydent Roosevelt odzywa się następnie do młodej generacji, której zadaniem jest zreformowanie ustroju społecznego i ekonomicznego w kraju. Prezydent słucha młodzież generacji i tak powiada:

— Młoda generacja nie jest zadowolona demaskowaniem tych, którzy stoją na wyżynach i pragną ściągnać swe gniazda cudziemi pieniędzmi, okradając rząd z należnych mu podatków i którzy łamią literę prawa, aby osiągnąć się jeszcze wyżej i wyżej.

— Młoda generacja żąda akcji — akcji zbiorowego rządu i przy pomocy zbiorowego szko-

lenia, w celu położenia kresu tego rodzaju praktykom.

— Młoda generacja nie jest naprzykład zadowolona teorią tylko, potępiającą lynch jako „mord zbiorowy.”

— Myśląc Ameryka idzie dalej. Pragnie na posiadać rząd, któryby był dostatecznie silny, aby mógł zapewnić bezpieczeństwo więźniowi, lecz jednocześnie żąda od niego sprawiedliwego wymiaru kary. Sądownicza funkcja rządu jest protekcją jednostek i środowisk przy pomocy szybkiego i sprawiedliwego wymiaru kary. Funkcja ta w wielu wypadkach znajduje się w stanie rozpaczliwym. Naszym dążeniem jest przywrócić tę część naszego systemu do stanu normalnego.

— Z głębi serca — mówił dalej Prezydent — wierzę, że ten nasz kraj kochany wkracza na drogę wielkich zdobyczy. Zdobycze te zapewnią nam dobrobyt materialny, jeżeli zechcemy zrozumieć, że dobrobyt ten jest dla stu dwudziestu milionów ludzi, a nie dla postawionych na szczycie piramidy tylko.

— Społeczeństwo może kierować nowym dobrobytem dla ogólnego dobra. Dobrobyt ten może być zbudowany na podwalinach duchowych i na zasadach naszego ustroju społecznego, a nie na specjalnych przywilejach i na specjalnych wpływach.

Na zakończenie prez. Roosevelt oświadczył, że kościoły, aczkolwiek są odseparowane od siebie, jednak dla dobra ogółu rządu, jednak te same funkcje i współpracować z rządem. Prezydent zapewnił następnie, że rząd Stanów Zjednoczonych traktuje wyznawców wszystkich wyznań religijnych, jednakowo i gwarantuje im pełną swobodę utrwalania się w swej wierze.

ZREFORMUJcie LIGĘ ALBO ŻEGNAJcie — MÓWIA WŁOCHY.

Rzym, 7. grudnia. (Prasa Stow.) — Wczorajsze posiedzenie najwyższej rady faszystowskiej odbywało się w czasie wielkiego podniecenia w Rzymie. Pisma zamieściły szereg artykułów, atakujących Ligę Narodów i stawiających stanowisko premiera Mussoliniego. Zaraz po posiedzeniu rady faszystowskiej opublikowana została decyzja rady, która oświadcza, że Włochy pozostaną członkiem Ligi Narodów lecz pod warunkiem, że liderzy genewscy zgodzą się przeprowadzić radykalne reformy w ustawach i konstytucji Ligi Narodów. Jeżeli reformy te nie będą przeprowadzone, Włochy przestaną być członkiem Ligi. Rada faszystowska uchwaliła również wypłacić Stanom Zjednoczonym \$1,000,000 na konto zaległego długu wojennego.

CO ZROBIĆ Z ŻYDAMI Z NIEMIEC?

Lozanna, 7. grudnia. (Prasa Stow.) — Liderzy żydowscy, zebrani w Lozannie na konferencji, która ma opracować plany rozwiązywania kwestii uchodźców żydowskich z Niemiec, oświadczyli się wczoraj, że uchodźców tych powinno się wysłać tam, gdzie można stworzyć dla nich dach nad głową. Liderzy twierdzą, że Stany Zjednoczone, kolonie Wielkiej Brytanii, kolonie francuskie i niektóre republiki południowo-afrykańskie mogą i powinny przyjąć do siebie pewną część Żydów, którzy zmuszeni byli opuścić Niemcy. Liderzy przyrzekają, że Żydzi ci będą tak samo dobrymi obywatelami w tych krajach, które ich przyjmą, jakimi byli dla Niemiec.

Piotr Bujak stracony. Windsor, Ont. — Piotr Bujak, z zawodu rzeźnik, skazany na śmierć za zamordowanie swaj współniczki w interesie. 1900.

Jessie Nehrebeckiej, został powieszony w więzieniu w Sandwich, Ont. Była to pierwsza egzekucja w powiecie od roku 1900.

Życie Małego i Wielkiego Świata

Prezydent Roosevelt jest całkowicie zadowolony z postępu robionego przez administrację robót cywilnych i nie wątpi, że do 15-go grudnia pełna kwota 4,000,000 ludzi znajdzie pracę i zarobek przy różnych projektach konstrukcyjnych. — Będzie to najlepsza i najmiłsza „gwiazdka” dla milionów bezrobotnych.

Krajowy Komitet Republikański patrzy z zazdrością na dzieło odrodzenia kraju, budowane cegiełką po cegiełce przez Prezydenta Roosevelta i nie mogą się czego innego czepić, zarzuca, że administracja demokratyczna dąży do stworzenia despotycznej dyktatury przez nałożenie kagańca nieprzychylnych opinii. — Lepszy despotyzm Prezydenta Roosevelta, niż niedołęstwo czy niedbalstwo jego poprzednika.

Susi nie mogą się pogodzić z myślą, że ich panowanie rzeczywiście się skończyło. Zaczynają więc już krakać — jak sławetny W. E. „Pussyfoot” Johnson — że kraj zaczyna teraz pięcioletnią orgię pijacką, po której otrzeźwieje, zrozumie, że zrobił głupstwo odwołując 18-tą poprawkę i wróci do niej jako nawrócony grzesznik. — I po co to samemu sobie mydlić oczy!

Na morzu Północnym statek polski „Cieszyń” zderzył się ze statkiem niemieckim „Ceuta”. Oba statki zostały lekko uszkodzone. Czy już im ciasno na morzach świata? Przecież Polska zaczyna dopiero budować swą marynarkę handlową, a już zdarzają się często wypadki zderzenia z okrętami innych mocarstw. Co będzie później, kiedy Polska posiadać będzie prawdziwą flotę morską?

KALENDARZYK

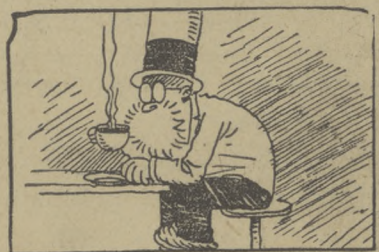
Dziś, czwartek, 7-go grudnia: — Św. Ambrożego, Bisk.

Jutro, piątek, 8-go grudnia: — Niepokalanie Poczęcie Najświętszej Marii Panny.

Z Biura Meteorologicznego

Wschód słońca o godz. 7:05.

Zachód słońca o godz. 4:19.

Pogoda w Chicago i okolicy: We czwartek pogoda nieustalona. Silny, południowo - zachodni wiatr, przechodzący w zachodni, wieczór zaś w północno - zachodni. Dziś w nocy znacznie zimniej. W piątek prawdopodobnie deszcz albo śnieg.

Temperatura doby minionej: Najwyższa wczoraj o godzinie 2-giej po południu 33 stopnie, najniższa wczoraj o godzinie 5-tej rano 25 stopnie.

POGRZEB PROHIBICJI.

Członkinie Ligi Studentek Sztuk Pięknych w New Yorku celebrują odwołanie 18-iej poprawki i powrót legalnych trunków składając do trumny charakterystyczną figurę „Starego prohibicjonisty”. Pogrzeb odbył się w hotelu Roosevelt.

(Kliska Int. News).

Skandal w Udzielaniu Pożyczek Rządowych Na Domy.

Najlepsze Kąski Dla Krewnych i Przyjaciół Politycznych.

Operacja lokalnego biura Federalnej Korporacji Pożyczkowej - Hipotecznej (H. O. L. C.) stała się tak skandaliczna, że krewni i przyjaciele W. G. Donne'a, manażera na stan Illinois, zostali odsunięci od wszelkiej łączności z biurem. Wyjawił to wczoraj Walter F. Newton, b. sekretarz Prezydenta Hoovera i jedyny republikański członek wydziału H. O. L. C.

Wspomniani „krewni i przyjaciele” stoją na czele Central States Appraisal Co., którą zorganizowano zaraz po nominacji p. Donne'a. Ta kompania, p. Donne oblicza, dostała dwa razy więcej pracy taksatorskiej od tutejszego biura pożyczkowego, niż wszelka inna firma. Zaś pod programem rządowych pożyczek na domy, nie powinno być wcale żadnego podobnego „biznesu”. Akt o pożyczkach hipotecznych nie przewiduje żadnych opłat za odłone usługi.

P. Newton wyjaśnił, że odprawienie kompanii Central States przyszło po mianowaniu przez rząd Chicagowski Wydziału Realnościowego jako agencji taksatorskiej.

Tylko w Chicago.

Zapytany, czy dochodzenia federalne w sprawie tego rodzaju skandalów obejmują i inne miasta, p. Newton odpowiedział, że sądzi, iż śledztwo wdrożono tylko w Chicago w następstwie wniesionych skarg.

Rewelacje p. Newtona przysły po sensacyjnym zdemaskowaniu widocznego faworyzmu na korzyść krewnych i przyjaciół p. Donne'a. Między nimi byli: James J. Sullivan, komityman demokratyczny w 8ej wardzie i polityczny patron Donne'a. Wyszło na jaw, że Sullivan dostawał dla swojej firmy, Central States Appraisal Co., lwia część „interesów”

nia ze sformowaniem kompanii taksatorskiej, lub jakoby wywierano jakikolwiek nacisk polityczny na oddawanie spraw taksatorskiej „najbardziej faworyzowanej” kompanii.

Politykier dostał pracę.

Donne powiedział, że dał robotę Jamesowi P. Walsh'owi, byłemu deputowanemu asesora, który, podobnie jak sam Donne i Sullivan, odgrywa poważną rolę w polityce w 8mej wardzie. Walsh jest według niego bardzo zdolnym taksatorem. Firma Central States Appraisal Co., należy do Sullivana, Walsh'a, Dritsch'a i C. G. Robinsona, politykiera republikańskiego.

Biuro hipoteczno - pożyczkowe opublikowało wczoraj na wyraźne żądanie listę spraw taksatorskich rozdzielonych pomiędzy różne firmy. Największą ich liczbę, bo 1,515 z ogólnej liczby 3,367, dostała firma Central States.

Sprawę Pulaski Road Odłożono Do Następnego Zebrania Rady Miejskiej.

Sprawa nadania nazwy Pulaski road obecnej Crawford avenue wczoraj została przez Radę miejską odłożona do następnego jej zebrania, w międzyczasie ma być opublikowana, — a więc mimo wszelkich zapewnienia, że zostanie już zakończona, sprawa ta kołatać się będzie w Radzie miejskiej do następnych obrad.

Przeciwko zmianie zaprotestowały stowarzyszenia Irving Pk. Woman's Club i Roosevelt Parent-Teacher Association.

Z Polaków i Polek zakałp sobie niejaki William C. Scherwat, podobno członek opozycji z Crawford avenue, którego petycję odczytał klerk miejski na zebraniu Rady, w której to petycji domaga się on, aby Western lub Milwaukee avenue załmieni na Baron von Steuben

highway. Von Steuben. — Niemiec, był instruktorem armii amerykańskiej w czasie rewolucji amerykańskiej.

Nie dosyć tego, — Harry D. Shelton z pnr. 5123 Michigan ave., mści się na burmistrza Kellym za jego poparcie sprawy polskiej i w petycji jaką także wczoraj odczytano w Radzie miejskiej proponuje, aby Ellis avenue, przy której burmistrz mieszka, zmieniono na Booker Washington bulwar. Pan Washington był sławnym nauczycielem murzynów.

45.000 NOWYCH MIEJSC DLA BEZROBOTNYCH.

Pow. Cook Dostanie 23,753 Zająć z Tej Kwoty.

Administracja robót cywilnych w Illinois dostała wczoraj z Waslingtonu upoważnienie do zatrudnienia dodatkowych 45,000 osób, z tego 23,753 w powiecie Cook.

Pierwotna kwota dla Illinois wynosiła 187,000. Wczorajsze dodanie 45,000 podnieśli ją do 232,000. Pozostaje jeszcze do przydzielenia przez rząd 17,000 zajęć, co uczyni razem 249,000 jako przypadających na Illinois część z 4,000,000 zajęć przewidzianych w sformowanym przez Prezydenta Roosevelta przed miesiącem programie robót cywilnych. Rząd przeznaczył na ten cel kredyty \$400,000,000.

Powiat Cook dostał już był przydział 99,260 zajęć jako swą część pod programem robót cywilnych. Obecne dodanie 23,753 uczyni razem 123,013 osób, które dostaną pracę od CWA (Civil Works Administration). Kwotę powiatu kalkuluje się na podstawie ludności i liczby osób pobierających zapomogi z komitetu ratunkowego.

Administracja zatwierdza pospiesznie projekty robót cywilnych, tak aby bezrobotni mogli

możliwie najrychlej otrzymać zatrudnienie. Urzędnicy rezerwatów leśnych ogłosili, że około 9,000 ludzi dostanie pracę w rezerwach przed końcem tego tygodnia.

Washington, 7. grudnia. — Stan Illinois dostał wczoraj miesięczny przydział \$73,000 z federalnej administracji ratunkowej na zatrudnienie bezrobotnych nauczycieli szkolnych w całym stanie. Kwota będzie podzielona następująco: Na naukę dorosłych analfabetów, \$17,000 miesięcznie; zatrudnienie 300 nauczycieli do uczenia 3,000 osób.

Na zawodowe szkolenie w rzemiosłach i przemysłach, handlu i rolnictwie, \$20,000 miesięcznie; zatrudnienie dla 350 nauczycieli i nauka dla 4,000 osób.

Dalsze przydziały: \$25,000 miesięcznie na ogólne kształcenie bezrobotnych i innych dojrzałych osób, potrzebujących tego wykształcenia; w tej klasie znajdzie zajęcie 500 nauczycieli dla 6,000 osób. Na ochronki \$10,000 miesięcznie; zajęcie dla 200 nauczycielek w 200 nowych centrach i instrukcje dla 3,000 dzieci i 500 rodziców.

Walka o Kontrolę Trunków Zaostrza Się w Springfield.

Senat Idzie z Kelly'm, Izba z Gub. Hornerem.

Springfield, Ill., 7. grudnia. — Walka o stanową kontrolę trunków, tocząca się pomiędzy siłami gub. Hornera i mayora Kelly'ego, przyniosła ubiegłej nocy zwycięstwo każdej stronie.

Podczas gdy siły ratusza miejskiego w Chicago zszeregowały się w senacie za białym samorządowym sen. Warda i pociągły go do 3go czytania, niższa Izba posłała do 3go czytania bil o stanowej komisji kontrolnej z możliwą ostateczną akcją w dniu dzisiejszym. Izba rozważyła 75 poprawek, z których 59 przyjęto. Podatek od win i wódek obcięto do połowy, t. zn. do 5 centów od galona wina i 25 centów od galona wódki.

Bil senacki natrafi zapewne na silną opozycję administracji,

bowiem gub. Horner popiera plan komisji stanowej.

W Izbie, poseł Benjamin S. Adamowski zaproponował do bilu administracji poprawkę skierowaną na wyłączenie z bilu stworzenia stanowej komisji kontroli trunków. Po burzliwej dyskusji, poprawkę ubito 86 głosami do 36.

Gub. Horner, w specjalnym piśmie do legislatury przypominał proklamację, w której Prezydent Roosevelt wyzwał kraj do niedopuszczenia do powrotu salunów i naglił ustawodawców o przeprowadzenie prawa, dającego stanowi nadzorczą kontrolę nad detalicznym handlem trunkami.

W przeciwieństwie do gub. Hornera, mayor Kelly zajął stanowisko, że kontrola trunków powinna być rzeczą samorządu lokalnego.

PREZYDENT BĘDZIE INFORMOWAŁ KRAJ O POSTĘPIE „NOWEGO ŁADU”.

Powołuje Do Życia Nową Organizację.

Washington, 7. grudnia. — Prezydent Roosevelt ogłosił wczoraj o sformowaniu nowej „nadzwyczajnej rady narodowej”, której głównym zadaniem będzie zbieranie i rozpowszechnianie po całym kraju informacji o postępie i rozwoju Nowego Ładu.

Federalne biura informacyjne będą założone we wszystkich powiatach kraju i głównych miastach. Będą one pozostawały pod rozkazami centralnego

biura w Washingtonie. Od tej pory, cyfry statystyczne, raporty, rozkazy prezydenckie, czynności kongresu i podobne informacje będą płynęły z biura centralnego wprost do agencji lokalnych w całym kraju.

Rada ta obejmie również kontrolę nad łapaniem umów NRA. Obecne wydziały załatwiane będą rozwiązywane. Podobnie też stanowe, powiatowe i miejskie „wydziały odrodzenia” NRA ustąpią miejsca nowym agencjom lokalnym. Na czele rady stanie F. Walker, który był sekretarzem rady wykonawczej Prezydenta. Pan Roosevelt dał jasno do zrozumienia, że nowa organizacja nie będzie prowadziła żadnej propagandy.

Z BIURA SEKRETARZA GENERALNEGO ZWIĄZKU POLSKICH KÓŁEK.

Dzisiejszy komunikat jest pierwszym z rzędu notatek, które będą się ukazywać w prasie polskiej od czasu do czasu, pod powyższą rubryką. Sekr. gen. p. Wład. Zolla, przyjmuje na siebie ten nowy obowiązek, mając nadzieję, że notatki te będą się cieszyć ogólnym poparciem Kółek i wypełnią, brak, który Kółka odczuwały od pewnego czasu. Sekr. Zolla serdecznie zaprasza sekretarzy lub korespondentów poszczególnych Kółek do nadsyłania wszelkich notatek z działalności ich kółek do biura Sekr. Gen. pnr. 1714 W. 48 Street.

Miesiąc grudzień — miesiąc wyborów. I znów nadszedł czas egzaminu tak urzędników jak i członków Kółek. Czas na głębokie zastanowienie się. Czy rok tenżerazniejszy, który się już kończy był pomyślny dla dobra i rozwoju Kółka. Czy była praca, czy był rozwój? Czy Kółko działało co dobrego i korzystnego — albo czy był zastój i demoralizacja ambicji i entuzjazmu? Komu należy się uznać albo czuć winę — czy urzędników czy też samych członków? Są to zapytania nad którymi każdy członek i członkini dbająca o dobro swego zespołu powinna się poważnie zastanowić a błąd, brak, mylne zaufanie, nieprawdę podczas grudniowych wyborów i poprawek konstytucji.

Miesiąc grudzień to czas namyslenia się, komu powierzyć ster pracy i rozwoju Kółka w przyszłym roku. Wiemy o tem że od osób sprawujących kierownicze urzędy zależy całoroczny rozwój, praca i postęp Kółka. Gdy ręka kierownicza zarządu jest zdrowa, energiczna, gdy urzędnicy okazują chęć i zapał do pracy — wówczas wręcz owocne w czyn. Niech następne wybory urzędników będą słoneczkiem zapowiadającym pogodę i zgodę, czynu i

wawrzynu przez które Kółko wejdzie do nowego roku pomyślniej pracy i jak największego rozwoju.

Jeżeli urzędnik okazał się dzielny i pracowity oddając mu uznanie przez ponowny wybór, zachęci to go dalszej dobrej pracy. Należyte uznanie zachęci także i członków do naśladowania dobrego przykładu. Jeśli zachodzi potrzeba zmiany — zmianę uczynicie rozstrzaniem i rozważnie, na czoło Kółka wysuniecie ludzi rzetelnych i zasłużonych — którzy dla dobra Kółka i Związku i dla dobra młodzieży i polskości będą gorliwie pracowali.

Obowiązkiem każdego sekretarza Kółka należącego do Zw. Polskich Kółek, jest aby w jak najkrótszym czasie po wyborach nowych urzędników, wysłał urzędową korespondencję podającą rezultaty wyborów oraz i adresy nowych urzędników do sekretarza generalnego który takową poda do wiadomości innym kółkom w następnym komunikacie i zarazem uregulować swój urzędowy spis urzędników poszczególnych Kółek.

W Związku Kółek nie ma depresji, wciąż jest praca do wykonania. Niekończyliśmy jeszcze całkiem z przedstawieniem i już rozpoczynamy pracę przygotowawczą do Sejmu. Na ostatnim posiedzeniu Zarządu Centralnego uchwalono następny sejm odbyć w dzielnicy pałacu św. Kazimierza lub św. Romana. Siódmy Sejm Związku Kółek odbędzie się w miesiącu kwietniu, zaraz po Wielkanocy.

Wielką zabawę sylwestrową urządza popularne Kółko Lit. Dram. „Miłość Ojczyzny”, nr. 10 Z. P. K. W niedzielę, dnia 31 grudnia, 1933 r. w sali White Eagle, czy Białego Orła, pnr 1418 Emma ul. — Wład. M. Zolla, sekr. gen.

Następujące kluby odbędą swoje posiedzenia w tym tygodniu, na których odbędą się wybory nowych zarządów na rok przyszły.

Klub Wielopola Skrzyńskiego będzie miał posiedzenie w piątek, dnia 8go grudnia, w sali Sokoła Nr. 1, 1921 W. 22ga ulica, o godzinie 7:30 wieczorem. Obecność wszystkich członków jest konieczna pożądana. — Józef Wleziński, prezes, Jan Brzoza, sekr.

Klub Białego Orła Zembrzykan odbędzie posiedzenie w

piątek, dnia 8go grudnia, w sali Atlas, 1436 Emma ulica, o godzinie 7:30 wieczorem. — A. Zemlik, prezes, R. Zmudka, sekretarz.

Klub Oświaty Pojawian zbierze się na przedroczne posiedzenie w piątek, dnia 8go grudnia, w sali Latki, Noble i Huron ulica, o godzinie 7:30 wieczorem. — W. Mika, prezes, Jakób Smoleń, sekr.

Klub Oświaty Osobniczan będzie miał posiedzenie w niedzielę, dnia 10go grudnia, w sali W. Gliwy, 3714 S. Wood

ALL-BRAN SPRAWIŁO ULGĘ W JEGO ZATWARDZENIU

Wyborna Zbożówka Sprawdziła Nowe Zdrowie p. Bartholomew

Podajemy wyjątek z listu dobro- wolnie nadesłanego przez niego: „Miałem dużo kłopotu z żołądkiem. O trawieniu nie było mowy. Dostałem lekarstwo, które sprawiło mi tylko tymczasową ulgę.

„Potem pomyślałem o przyjmowaniu ALL-BRAN. Zaczęłem jadać zbożówkę, po dwie lub trzy miseczki dziennie.

„Już teraz jest przeszło rok od czasu kiedy zjadłem pierwszą miseczkę otrąb, lecz od tego dnia do dziś miałem te przyjemności, że narażam trawienie doskonale funkcjonować.

„Zawdzięczam to ALL-BRAN. W dalszym ciągu jadam ich regularnie i coraz bardziej mi smakują.” — Lester Bartholomew, Cadillac, Michigan.

Zatwardzenie zwyczajnie pochodzi z braku szorstkiej masy, która porusza kreski, oraz witaminu B, który pomaga do pożywania się odchodów. ALL-BRAN dostarcza obu, jak również żelaza dla krwi.

„Szorstka masa” w ALL-BRAN jest podobną masie w liściastych jęczmieniu. W istocie ten pokarm jest o wiele naturalniejszym aniżeli używanie szkodliwych patentowych leków. Dwie łyżki stołowe dziennie pokona większość wypadków zatwardzenia. W chronicznych wypadkach używajcie przy każdym jedzeniu. Jeśli nie ulży sobie w ten sposób, poradzcie się lekarza.

Kupcie czerwono-zieloną paczkę w grosz. Wyrabiane przez Kellogg w Battle Creek, Michigan.

ulica, o godzinie 2:30 po południu, wszyscy członkowie pożą- dani ze względu na wybory na przyszły rok. — Andrzej Kwilasz, prezes, Kazimierz Kapano- wski, sekr.

Klub Stobierna będzie miał posiedzenie przedroczne w niedzielę, dnia 10go grudnia, w sali J. Kuli, 1824 W. Augusta Blvd., o godzinie 2:30 po południu. — F. Cyrek, prezes, W. Szostek, sekr.

Klub Kęczan zawiadamia swoich członków o przedrocz- nem posiedzeniu w niedzielę, dnia 10go grudnia, w Sokołni 1062 N. Ashland Ave., o go- dzinie 2:30 po południu. — Władysław Hafelek, prezes, Bolesław Antonik, sekr.

Klub Miechowiec Małe będzie miał posiedzenie przed- roczne w niedzielę, dnia 10go grudnia, w sali Fr. Głowy, 1735 W. Division ulica, o go- dzinie 2:30 po południu, — wszyscy członkowie pożą- dani. Członkowie proszeni są przy- niesienie fantów na „bunc”. — Fr. Głowa, prezes, Jan Kli- mek, sekr.

Klub Starego Sącza odbę- dzie posiedzenie przedroczne w niedzielę, dnia 10go grudnia, w sali Northwestern Settlement, narożnik Noble i Augu- sta Blvd., o godzinie 3:00 po południu. — W. J. Niedział- kowski, prezes, Jan Bidziński, sekretarz.

Klub Lisia Góra urządza za- bawę kostkową w niedzielę, dnia 10go grudnia, w sali Latki, Noble i Huron ulica. Komitet pań na czele z prezeską p. Antonią Wojtas, krząta się celem wystawienia pięknych przedmiotów do rozgrywki. — Cały dochód przeznaczony będzie na cele społeczne. — Komitet. Sekretariat Z.K.M.

UDERZMY W DZWON TRWOGI.

„Bawiąc na wystawie stu- letniego postępu w Chicago, po zbadaniu naczyniem, wprost cu- dów dokonanych w ostatnim stuleciu w dziedzinie maszyn, które zastępują pracę rąk ludz- kich, przyszedłem do przeko- nania, że polskiemu wychodź- twu składającemu się z ludu pracującego we fabrykach, ko- palniach i na roli, zagraża wiel- kie niebezpieczeństwo”, mówił nam p. Józef Wiśniewski z Anaconda, Mont. „Cztery lata temu, gdy masowo zaczęto wyrzucać lud roboty z fabryk i kopalni na bruk, to na pierw- szy ogień poszły te narodowo- ści, które nie miały tu swego własnego przemysłu i handlu, gdyż zawsze „bliższa kszuła ciału jak sukmana.”

Lud nasz, pozabawiony od lat czterech zarobku, utrzymu- je się i swe instytucje jakie stworzył z dobroku od czasu się jego tu na ziemi Waszyng- tona osiedlenia. Dorołek na- szego ludu, z każdym dniem się więcej i więcej wyczerpu- je; lwia jego część już leży w gruzach. Przeszło bilion dola- rów naszego grosza utonęło w bankach, zaś nasze domy i far- my każdy dzień przechodzą w obce ręce, ludzi bogatych, lepiej od nas zorganizowanych. Reszty dokonuje bezmiłośni wysiłek zorganizowanego ka- pitału.

„W tej najkrytyczniejszej dla nas chwili w historii Stan. Zjedn. potrzeba nam wszyst- kim bić w dzwon trwogi na a- larm, zwołując kongres prze- mysłowo-farmerski do metrop- olisji Polonii w Chicago.

„Konieczne nam jest po- trzeba zorganizować się we współdzielnie przemysłowo- farmerskie, w miastach zaś we współdzielnie spożywców, a na farmach spółdzielnie rol- nicze i łączyć je ze sobą, aże- by produkty spożywcze szły bezpośrednio z rąk farmera do rąk konsumenta w mieście. Te dwie spółdzielnie zaostrzą nam 88 centów z dolara, jakie dziś zabierają nam pośrednicy.

„W celu zwołania kongresu przemysłowo-farmerskiego, za- łożył komitet Centralny jako punkt zborny. Komitet ten ma opracować plany kongre- su, oraz program działania na tym kongresie. Komitety po- winny być zorganizowane w każdej przez Polaków zamiesz- kałych osiedli, w miastach, miasteczkach i na farmach, które powinny być połączone z centralnym komitetem w Chicago. Wszelkich informacji w tej najważniejszej naszej sprawie, centralny komitet u- dzieli na żądanie” kończy p. Wiśniewski. — Adresować: Komitet Przemysłowo Rolniczy, 1660 W. Division St., Chicago, Illinois.

P. BARLICKI ZGŁOSIŁ SIĘ DO WIĘZIENIA.

Warszawa, 7. grudnia. — W sobotę o godzinie 6ej wiecero- dem do więzienia Mokotowskie- go zgłosił się p. Norbert Barlicki. Po załatwieniu formalno- ści w kancelarii, zrewidowa- niu, Barlicki został odprowa- dzony do X-go oddziału i osa- dzony w celu 76. przylegającej do celi p. Dubois.

Z BRUNONOWA

Alumni szkoły brunonowskiej urządzili sobie 17to milową pie- szą wędrowkę w ubiegły piątek, pod przewodnictwem miejsco- wego proboszcza, X. dra Alek- sego Górskiego. Było ich 30ci w tej gromadzie. Wyszlili on- z sali parafjalnej z wesołą mi- ną i z uśmiechem na ustach. Pierwszy odpoczynek był w Ar- go, w parafji św. Błażeja, gdzie gościnnie proboszcz X. Walenty Belinski przyjął wszystkich po staropolsku, w sali parafjalnej, Młodzież przekąsała, a potem

dalej w drogę. Gromada wycho- wanków brunonowskich doszła do 79ej i Harlem ave., a po krótkim odpoczynku pieszo przyszła napowrót na Brunono- wo. Chociaż wszyscy byli zmę- czeni i wycieńczeni, jednak wyszło im to na zdrowie, bo- wiem przechadzka taka dla młodzieży jest niezbędną dla zdrowia.

Sympatyczne panienki z Brat- cwa Dziewic Różańcowych u- rządają przedstawienie, któ- re się odbędzie w przyszłą nie- dziele, dnia 10go grudnia, w sali parafjalnej. Odegrana zo- stanie zajmująca baśń scenic- na, w czterech aktach, pt. „Sie- rotka Księżniczka”, w której występują dobrane siły amato- rskie. Jedno przedstawienie bę- dzie dla dzieci po południu, a drugie wieczorem o 7:30 dla starszych. Z prób, jakie się od- bywają, śmiało wnioskować mo- żemy, iż przedstawienie wypad- nie ku ogólnemu zadowoleniu publiczności. Chodzi tylko o poparcie wysiłków pańienek brunonowskich, które już od kilku tygodni czynią doń skrzę- ne przygotowania. Reżyserem sztuki jest X. B. Stangwilo.

Posiedzenie Tow. Imienia Je- zus, odbędzie się w przyszły wtorek, dnia 12go grudnia, w sali parafjalnej, o godzinie 8ej wieczorem. Wybór nowych u- rzędników będzie mieć miejsce na porządku dziennym.

Skauci brunonowscy „Troj- A. 34 „Good-Turn” roznieśli 100 afiszy amerykańskiego Czerwonego Krzyża, do skła- dów, które umieszczone zostały w oknach wystawowych. Takż roznieśli 85 nalepek reklamują- cych zakład tuberkuliczny. Af- iszami zajęli się skauci: skaut- mistrz J. Strojny, Ed. Cebulski i Leopold Czekaj; nalepkami zaś, skauci L. Czekaj, E. Cebu

KORNEL MAKUSZYŃSKI SŁOŃCE W HERBIE Powieść Współczesna (Ciąg dalszy).

— Prawda, niestety! — mówił dalej Rajda. — A tak dłu- go nie będzie inaczej, dopóki się nie pozbedziemy doradców. Polak, panie Józefie, lekkomyślny jest i wietrzniak, ale kiedy dobra na niego przyszedzie godzina, ramiona ci otworzy, wszy- stkich krzywd zapomni i wtedyby można razem, w zgodzie życie jakoś ułożyć do lepszych czasów. Ale nad tem zawsze ktoś czu- wa, aby się to nie stało. Miał zawsze każdy szlachcic swego do- radcę, ma go i teraz, tylko tysiąc razy mądrzejszego, pięknego i ukladnego, we fraku i w lakierowanych butach. A taki doradca zawsze wie, jak należy umierać, nigdy nie wie, jak żyć nale- ży; podszepta, napisze, zburzy, zamąci, że się wszystko zwikła, zwiąże w nierozwalny spłot, zaciera, zreć się poczyna nawza- jem, gryźć. Jak myślisz, panie Kuszyk? Możesz mieć w domu własnym spokój i pogodę, kiedy ci zawsze ktoś obcy będzie sie- dział przy stole i truciźnie będzie ci sypał do jadła, męt będzie ci lał w słowa, będzie cię mrzonkami truł, chwastów w duszę pozosił? O wrogu wiesz, że wróg, a o tym nie wiesz, bo cię o- tumani, twoje piosenki będzie śpiewał, twojem słowem będzie mówił, i przysięgnie ci, że wszystko dla twego dobra czyni, a czyni za ciebie, boś sam za leniwy. Może być dobrze? Opamię- tać się trzeba i w domu swoim należy się uczyć samemu. Wtedy i gorycz zniknie gdzieś razem śmiertelnym doktorem i niena- wiść zniknie wszystek chwast zawstydzi się wtedy czysta polska dusza, że tak późno otworzył się jej oczy. Szlachectwo polskiej duszy w tem leży, że zawsze była czysta, że nie znała dróg krętych i że miała swoją twarz własną. Rozumiesz mnie, panie Kuszyk Czysta rasa wyhodowana czystymi sokami ziemi...

— Rozumien, dobrze rozumiem, — odrzekł Kuszyk smut- no i rozważać począł w milczeniu słowa profesora, który również umilkł, ujrzawszy idącego od dworu szybkim krokiem pana Relskiego, który był bardzo niespokojny.

— Gdzie jest moja córka? — zapytał Relski.

— Tu jestem, — wołała Jadzia przez okno, przelekła i za- wstydzona, że jej nie było od świtu przy pułkowniku.

— Pułkownik majaczy, — rzekł Relski, — musisz tam pójść natychmiast.

Porwali się z trudem Rajda i Kuszyk, Jadzia po chwili była już przy pułkowniku.

— Musiał się czemś bardzo zmęczyć, albo coś robił w nocy, — objaśnił Relski.

— Nic nie widziałem, — rzekł Kuszyk, — a rano spał. Potem z panem Zakliką rozmawiali.

— A Zaklika gdzie?

— Pojechał do miasta.

— Nie wiecie z czem?

— Bóg go raczy wiedzieć, nic nie mówię, sam konia za- przągi i pojechał.

Relski się zamyślił.

— Szkoda: trzeba było, żeby doktora z sobą przywiózł.

— Tego, co tu już był? — spytał Kuszyk niepewnie.

— Tego nie, ale w miasteczku jest inny. Doktor jest ko- niecznie potrzebny.

— Panie Tomasz, — rzekł pan Józef, — najlepiej to tak będzie, że ja wyjdę gościć na naprzeciwko Zakliki, niech wra- ca z drogi i niech go przywiezie. Będą tak długo szedł, aż go napotkam.

— A jeśli nie dojdiesz?

— Pan Bóg kaskaw! — odrzekł pocziwiec, ścisnął kij w garści i ruszył przed siebie bez namysłu, nawet się nie obejrza- wszy.

Czekał na nich parę godzin. Przywieźli lekarza ze sobą.

Lekarz starszek posiedział z godzinie przy pułkowniku i wyszedł bardzo zmartwiony.

— Biedaczko, — rzekł, — płuca w nim pracują reszt- kami.

— Jezus, Marja! — krzyknęła panna Jadwiga.

Stary lekarz był tak szczerze zmartwiony, jakby mu miał umrzeć ktoś bliski; przepowiadał katastrofę lada dzień.

Jadzia, hamując łzy siłą, zwróciła się do Zakliki.

— Panie Zaklika, jak długo się jedzie z Paryża?

— Ze cztery dni.

— Trzeba natychmiast napisać do syna.

— Już napisane, — odrzekł Zaklika.

— Kto napisał?

— Woźmłem dzisiaj list.

— List? — zapytał Jadzia ze drżeniem.

— Tak, — mówił Zaklika, — pułkownik go pisał wczoraj w nocy. Nakazał mi tajemnicę, ale poco tu tajemnica?

Jadzia przybliżyła i zwróciła się do doktora.

— Czy pułkownik może jeszcze zobaczyć syna?

— List idzie cztery dni, cztery dni się jedzie, — liczył le- karz powoli, — Bóg wie, a ja uczynię, co tylko można. Krokiem się stąd nie ruszę.

— Niech panu Bóg zapłaci, — rzekła cicho Jadzia i, pochy- lwszy się szybko, ucałowała rękę doktora.

— Co też pani robi! — krzyknął starszek, bardzo obra- żony, patrząc jednakże z nieukrywanym rozczuleniem na to po- ważne dziecko.

— Czemu państwo wcześniej nie napisali? — pytał doktor.

— Czemuście nie wysłali depezy?

(Ciąg dalszy nastąpi)

SCOTT'S SCRAPBOOK

By R. J. Scott

THE ST. GOTHARD TRAIN IN SWITZERLAND, RUNNING BETWEEN ZURICH AND MILAN, PASSES THE VILLAGE OF WASSLEN THREE TIMES - BUT EACH TIME AT A HIGHER ALTITUDE.

CHIKU SHO IS CONSIDERED ONE OF THE WILDEST EXPRESSIONS IN THE JAPANESE LANGUAGE - IT MEANS 'YOU HAIRY APE' OR 'THOU BRUTE'.

SEZ YOU Answers

1. False. China. 2. True. 3. False. Divorce is not possible on any grounds in South Carolina. 4. False. Green. 5. True. 6. False. Nina, Pinta and Santa Jose. 7. True. 8. True. 9. False. From the white poppy. 10. True.

BACZNOŚĆ

ZA TEN

KUPON i 33c

MOŻNA NABYĆ DO DNIA 30GO GRUDNIA, 1933 ROKU

w ofisie

DZIENNIKA CHICAGOSKIEGO

1455 W. DIVISION ULICA CHICAGO, ILL.

ORLE GNIAZDO

Część druga powieści historycznej „W PROMIENIACH SŁAWY”
Pięcienna okładka, stronie 549. Pociąg, kupon i 40 centów.

NIE BIORĄ RYZYKA.

Stosując się ściśle do no- wego ordynansu miejskie- go, który zabrania picia na stojąco, czterech, jegono- ściów zasiadło przy barze na laskach z rączkami o- twierającymi się na sie- dzenie. Nie chcą wchodzić w konflikt z prawe, ale łatwo mogą wejść w kon- flikt z... podłoga po wypie- cciu kilka „moenych”, bo siedzenia są dość chwile- je.

SEZ YOU

True False Score

- Russia has the largest population of any country in the world.
- The word "bus", meaning conveyance, is a contraction of omnibus.
- South Carolina allows married persons to divorce on any ground.
- Blue and yellow, when mixed, make purple.
- Charles Kingsley wrote "Westward Ho!"
- The names of Columbus' three ships were Nina, Pinta and Santa Jose.
- "Open, Sesame" was the password used by Ali Baba to enter the cave of the Forty Thieves.
- The French expression "jeunesse doree" means "gilded youth".
- Opium is derived from the opium tree.
- Sanskrit was the ancient sacred language of the learned Hindus.

Here's how to get your intelligence score: If you think a statement is true, place a check beside it in the column headed "True." If you think it false, place a check beside it in the column headed "False." After you have completed the questions look up the correct answers and put a down in the "Score" column every time you are correct. A perfect score is 100.

TOTAL

Z BRIGHTON PARK

Drużyny harcerek przy Gminie 139 ZNP, swoją pracą, zdobywają coraz to większe uznanie wśród szerokiego mas społeczeństwa. Ostatniej niedzieli przy szczególnie zapelnionej sali św. Pankraczego, młodzież harcerska spisała się chlubnie na Obchodzie Listopadowym, wystawiając sztukę pt. „Tajemnica.” W sztuce tej brali udział dzieci od 7 do 10 lat i pomimo tak młodego wieku, ich pewność siebie oraz zrozumienie swoich ról, doskonale zobrazowała udział dzieci w powstaniu listopadowym. Drugim numerem młodzieży harcerskiej było odtaniecie 10 par Krakowiaków. Młodzież ta powszechnie zwana „Krakowiakami” Gminy 139, swojemu występowi zdobyła sobie ogólne uznanie wśród Polonii Brighton Park i okolicy.

I dziś młodzież ta ma więcej zaproszeń na różne afery, aniżeli może podołać.

Powyższe przykłady mogą służyć jako zachęta dla młodzieży, która stroni od wszystkiego co wymaga trochę trudu i poświęcenia. Praca nad sobą zawsze popłaca. Marnowanie czasu na różne psoty, wcześniej czy później ukarać się musi. Młodzież, która od szeregu miesięcy pozostaje w szeregach harcerskich przy Gminie 139 — poznała, że piękno życia nie polega na próżnowaniu ani na dokuczaniu innym, jak się to często u młodzieży zdarza, że im więcej psot ten większe rozprawienie. To też każdy kto znajduje się na zbiorze harcerskiej, naprawdę raduje się na widok wesołej i pełnej życia młodzieży, której jednak zachowanie się wobec starszych i wobec samej siebie jest tak innym od młodzieży, która stroni od wszystkiego cooby wstrzymywało jej nieraz hańbę przynoszące — zachowanie się. Rodzice! warto nad tem pomyśleć.

Tow. Wolnych Polek na ziemi Washington, odbędzie miesięczne posiedzenie w przyszły wtorek wieczorem, w sali Szymona Cichonia, pnr. 2959 West 40ta ul.

P. Jan Cichon, były długoletni osadnik Wojciechowa i Kazi mierzowa, przeprowadził się w tych dniach do dzielnicy Brighton Park i osiedlił się pnr. 4307 So. Whipple ul. P. Cichon jest bratem prezesa Gminy 139 Z. N.P. p. Stanisława Cichonia, prowadzącego piekarnię pnr. 4017 So. Albany ave.

W tych dniach w domu pp. Piotra i Anny Pawelek, mieszających pnr. 4338 So. Whipple ul., zapanowała radość a powodem tej radości jest synek, który się im urodził. Jest to pierwszy synek.

Tow. śś. Pięciu Braci Polaków i Męczenników, grupa 1460 ZNP., odbędzie posiedzenie w przyszłą niedzielę, po południu, o godzinie 2ej, w sali zwykłych posiedzeń, przy 38ej i So. Spaulding ave.

W ubiegły poniedziałek odbyło się roczne posiedzenie Klubu Brighton Park Civic Improvement, którego prezesem został ponownie wybrany przez akklamację p. Józef Gumiński, sekretarzem prot. p. Jan Korzeniowski; sekretarzem fin. p. Mikołaj Strzycki, a kasjerem p. Franciszek Lassa. Klub ten czyni starania, ażeby ulica California została przedłużona przez tor kolejowe.

Tow. św. Anny, grupa 2368 ZNP., urządza zabawę kostkowaną w niedzielę, dnia 10go grudnia, w sali ogrodowej Liberty, przy 46ej i So. Mozart ul.

Klub Polityczny „Silver City” odbędzie miesięczne posiedzenie w przyszłą niedzielę, po południu, o godzinie 2ej, w sali Liberty, przy 46ej i So. Mozart ul.

Chór żeński im. Marii Skłodowskiej, urządza zabawę kostkowaną w nadchodzącą niedzielę, o godzinie 2ej po południu, w sali Jana Wróbla, przy 39 Place i So. Kedzie ave.

Grono przyjaciół urzędu banku na cześć p. Edwarda Ukle-

ji, który wyjedzie do Kalifornii, gdzie będzie się ćwiczył w lidze piłkarskiej. Bankiet odbędzie się dnia 30go grudnia, w sali Jana Ukleji, pnr. 4225 So. Kedzie ave.

Tow. Kadetów Białego Orła grupa 1377 ZNP. odbędzie miesięczne posiedzenie jutro wieczorem, o godzinie 7:30, w sali Jana Ukleji, pnr. 4225 So. Kedzie ave.

Przed kilku dniami pp. Stefanowi i Elżbiecie Kwiatkowskim, zam. pn. 4447 S. Troy ul., urodziła się córeczka, z której są niezmierznie uradowani.

Sokół Polski, Gniazdo 815, odbędzie miesięczne posiedzenie w przyszłą środę wieczorem, w sali Jana Wróbla, pnr. 3825 So. Kedzie ave.

Pani Tekla Kendzior, lat 52, zam. pnr. 3142 W. 42ga ul., uległa wypadkowi, gdy wchodziła do wanny w domu i pośliznęła się i upadła na podłogę, doznając złamania prawego biodra. Policja ze stacji Brighton Park przewiozła ją do szpitala powiatowego.

Józef Koziół, lat 19, zam. pnr. 1639 W. 38 Place i Jan Wadas, lat 23, zam. pnr. 1659 W. 3. Place, zostali pokaleczeni nożem w bójce przez niejakiego Wm. Averta, zam. pnr. 1637 W. 35ta ul. Koziół i Wadas zostali przewiezieni do szpitala powiatowego a nożownik Avert, został aresztowany.

Dziewięcioletni Edward Kucia, zam. pnr. 3003 W. Pershing Road, został najechany przez automobil przy zbiegu ulic 40e i So. Kedzie ave., wskutek czego doznał on pokaleczenia w głowie. Policja ze stacji Brighton Park przewiozła go do szpitala św. Antoniego z Padwy.

ZWIĄZKOWIEC NA KOMISARZA.

C. HIBNER, Vice-przes Z. N. P.

Na Komisarza powiatowego „poleci” w wiosennych prawoborach poparty i wysuwany przez Związek Narodowy Polski kandydat, wice-prezes zarządu Centralnego, p. C. Hibner.

Popierajcie Tych K'rzy Sie Ogłaszają w „Dzienniku Chicagoskim”

BYLI I TACY, CO W DOMACH CELEBROWALI.

Nie wszyscy siedzieli w hotelach i piwiarniach ale byli i tacy, którzy kupowali trunki dawniej zakazane i takowe zabierali z sobą do domów swoich, gdzie urządzali celebracje przy zakończeniu prohibicji. Rycina przedstawia gromadkę kosturów w jednym ze składów w śródmieściu.

LITWA

RZECZY CIEKAWY I UCIESZNE.

Pisze Ks. T. S. Ligman, C. R.

Litwa (Lietuva), republika łabiałtycka, obejmuje ziemie łorzeza dolnego Niemna; graniczy ona ze Wschodnimi Prusami, Polską i Łotwą.

Mieszkańcy Litwy są zwykle łobrze, co do ciała, zbudowani blondyni; mają twarz owalną, nos długi a cienki, wargi delikatne, oczy niebieskie, białą cerę i lekkie porost włosów.

Pochodzeniem z Łotwy, zami i dawnymi Prusakami tanowią spokrewnioną grupę narodowościową. Język litewski, w którym słowa podlegają nader licznym odmianom, jest jednym w Europie z najstarszych języków Indo-europejskich.

Litwini mają trzy gatunki amogłosek, trzy odmienne akcenty; akcent zmienia się podczas urabiania różnych form łowa, nieraz przypada na piątą sylabę od końca; w odmianie ist siedm przypadków i trzy iczby.

Greckie słow i feidos (twarz) o litewski jest veidas a w staroślawiańskim vi i saskrycy i vras (wiel) o litewski jest viekas, a w staroślawiańskim vluku; łacińskie centum (sto) po litewski jest simtas w staroślawiańskim suto. W litewskim niema h — Chrystus jest Kristus, Francuz jest Francuzas.

Obecnie oczyszcza się język itewski, gdyż dawniej podlegał wpływom polskim, niemieckim i rosyjskim; daje się słyszeć jeszcze teraz w dwóch dialektach: północnym i południowym.

Najstarsze drukowane zabytki litewskiej literatury z XVI wieku są protestanckimi tłumaczeniami rytuałami i z ksiąg kościelnych z niemieckiego języka. By przeciwdziałać zabiegom protestantów poczy-

liano litewskie tłumaczenia z dzieł katolickich, pisanych w języku polskim.

W roku 1700 Kalwini podjęli na nowo tłumaczenia Pisma św. i innych dzieł religijnych na język litewski. Pierwszą gazetę litewską wydano z początkiem dziewiętnastego wieku; dziś język i literatura odżywa w całej pełni.

Ziemie wybrzeży nad Bałtykiem nie są zbyt urodzajne, to też jeszcze dziś znajdują się tam ogromne lasy, liczne mozażary i piaski. Brak naturalnych granic ułatwiał napady, z czego w następstwie wyłaniały się bezustanne krwawe spory z sąsiadami. Jedynie brak obronnych warowni, większych miast oraz olbrzymie dzwiczce lasy i niebezpieczne mozażary wpływały hamująco na chytrych sąsiadów, którzy musieli również znieść napady ze strony pogańskich Litwinów.

W pogańskiej Litwie, z powodu braku komunikacji, trudno było zorganizować centralne rządy, zwłaszcza, że każdy książę zaciepie broń niepodległość swego księstwa. Udało się podobno Rynoldowi rozpocząć a jego synowi, Mendodze, uskutecznić połączenie szeregu księstw pod swoje zwierzchnictwo. Ze śmiercią Mendogi w roku 1263 znowu rozluźniły się węzły i dopiero Gedymin i syn jego Olgiard ponownie powiązali księstwa, by skutecznie zwalczać Krzyżaków i Rosjan.

W roku 1386 syn Olgiarda, Jagiełło, ożenił się z Jadwigą, córką po Ludwiku, królu polskim; przyjął chrzest z narodem litewskim, został królem Polski, pozostając równocześnie wielkim księciem Litwy.

Zbliżenie się Litwy do Polski przez małżeństwo dało znaczne korzyści obu krajom. Każ-

dy kraj miał osobnych rządów i połączenie polityczne przez pierwsze sto lat było nieco luźne, ale od roku 1501 oba kraje miały już wspólny rząd. W roku 1569, na Sejmie w Lublinie, ustalono i wzmocniono jednność i łączność państwową ugodą: wybierania jednego wspólnego króla, ustanowieniem jednej wspólnej monety i obdarzeniem wszystkich wazajemną wolnością osiedlania się do woli; urzędnicy jednakże pozostali osobni. Odtąd Litwa dzieliła losy Polski, to też i w rozbojach przecierpiała swoje. Litwa została wcielona do Rosji i podzielona na sześć gubernij.

W roku 1917, przy pomocy Niemiec, Litwini ogłosili swą niezawisłość; w roku 1918 ustanowili samodzielne państwo. Aljanci nie bardzo łaskawem okiem spoglądali na Litwę za jej skłanianie się ku Niemcom.

W roku 1920 generał Żeligowski objął z wojskiem ziemie, zamieszkane przeważnie przez Polaków, którzy przez swych wybrańców na sejmie wileńskim, 22go lutego, 1922 r., jednomyślnie uchwalili wcielić te ziemie do Rzeczypospolitej Polski. Gen. Żeligowski zajął miasto Wilno i ziemie okoliczne, co stało się przyczyną wciąż trwającej niezgody pomiędzy Polską a Litwą, gdyż Litwini stanowczo obstają przytem, że miasto Wilno jest ich historyczną i prawną stolicą.

W roku 1923 wcielono do Litwy okręg Kłajpedy wraz z portem morskim.

Litwa ma obecnie 21,490 mil kwadratowych obszaru a ludności około 2,400,000. Oprócz Litwinów, mieszkają w granicach Litwy: Łotysze, Polacy (10 procent), Żydzi, Niemcy i Białorusini.

Litwa rządzi prezydent (wybierany na termin siedmioletni — pan Smetona od roku 1932) wraz z ministrami. Prawa uchwała sejm, którego członków obiera się na pięć lat. Dla względów administracyjnych kraj jest podzielony na 20 części.

Rząd udziela obfitej zapomogi dla wzmoczenia przemysłu i handlu, nawet jest poważnie zaangażowany w rozmaitych przedsiębiorstwach.

Na Litwie grunt został rozparcelowany do tego stopnia, że 83 procent ziemi składa się z małych farm. Połowa tylko kraju nadaje się pod korzystną uprawę roli. Około 75 procent ludności zajmuje się rolnictwem i pokrewnymi zawodami.

Obecnie rząd, widząc mniejszą korzyść z plonów zbóż, skierował lud wobec dostatecznej ilości dobrej paszy i taniej obsługi do chowu bydła i nierogacizny, tak, że dziś głównymi przedmiotami wywozu są: słonina, masło i jaja. Handel prowadzi się przeważnie z Niemcami i Anglią.

Oprócz wymienionych Litwa wywozi: drzewo, miazgę papierową, len i celulozę.

Well, ja Ci powiem: Idź do apteki i za-

Litwa ma względnie mały dług państwowy, około \$14,500,000, z czego \$6,380,000 przypada Stanom Zjednoczonym, a \$4,130,000 Szwedzkiemu Stowarzyszeniu Zapalkowemu. Na umorzenie długu i opłatę procentu przypada rocznie około pół miliona dolarów; zatem lud nie jest zbyt obciążony podatkami.

Stolicą Litwy jest miasto Kaunas, mające przeszło sto tysięcy mieszkańców; Kłajpeda ma około 37,000, a Panevezys 20,000.

Na Litwie jest około 2,500 szkół elementarnych, na każdą przypada przeciętnie około 100 dzieci. Jest dwadzieście szkół nauczycielskich. W Kaunas jest uniwersytet, na którym 250 nauczycieli wykładów udziela 4,000 uczniom.

Komitet Między-Organizacyjny Baczność!

W Piątek Posiedzenie, w Sprawie Nader Ważnej.

Niniejszem podaje do wiadomości, że nader ważne posiedzenie, Komitetu Między-organizacyjnego odbędzie się jutro w piątek, wieczorem, dnia 8go grudnia, o godz. 7:30, w głównej sali Zjednoczenia, przy Milwaukee ave. i Augusta blvd.

Posiedzenie to jest zwołane w bardzo ważnej sprawie, zatem uprasza się każdą delegatkę i każdego delegata, bez wyjątku, o punktualne przybycie na to posiedzenie.

Jan J. Olejniczak, prezes; Wład. M. Zolla, sekr.

JEDZIE NA OKREŚCIE ILE DE FRANCE.

JÓZEF GIANNI.

Asystent menażera wydziału trzeciej klasy Linji Francuskiej, p. Józef Gianni stanie na czele wycieczki jaka opuszcza port w Nowym Jorku dnia 16go grudnia. Wycieczkowicze jadą do Europy na określenie wyżej podanej linji p. n. Ile de France.

Samobójstwo lekarza.

Los Angeles, Cal. — Dr. William Wightman, lat 36, zastrzelił się po wysłuchaniu repromendy od żony, która mu robiła wymówki, że ją zaniedbuje dla innej kobiety.

Z Parafji ŚŚ. Pięciu Braci Polaków i Męczenników w Brighton Park

Bazar parafjalny, który się odbywał w zeszłe dwie środy i w ubiegłą niedzielę, w sali parafjalnej, cieszył się dość dobrym powodzeniem. Przybyli nań starsi i młodszy; przybyły także towarzystwa skupiające się przy parafji, według porządku dla nich wyznaczonego. Rojno i gwarno było w sali parafjalnej. Kioski zaopatrzone w wartościowe i pożyteczne rzeczy, były wciąż obleżone. Tym co szczególnie sprzyjało zabrał z sobą na pamięć do domu piękne rzeczy. Inni zaś, którzy nie byli tak szczęśliwi, odeszli do domów z tem zadowoleniem, iż spełnili swój obowiązek dobroczynny i grosem swoim przyczynili się do przysporzenia funduszu na korzyść parafji. Bazar trwać będzie jeszcze w niedzielę, dnia 10go grudnia i zakończy się w środę, dnia 13go grudnia. Ci wszyscy, którzy jeszcze nie zowiedzieli sali parafjalnej, mają sposobność to uczynić w te dwa dni. W niedzielę po południu na bazar wystąpią „in gremio” Tow. Serca Marii nr. 880 ZPRK i Tow. św. Agnieszki, grupa Macierzy Polskiej. Ostatni wieczór bazaru poświęcony jest młodzieży naszej.

Dzisiaj wieczorem odbędzie się miesięczne posiedzenie Tow. św. Jakóba, gr. 1054 ZPRK., o godzinie 7:30, w sali zwykłych posiedzeń. Ze względu na to, że jest to roczne posiedzenie, obecność każdego członka jest pożądana.

Z okazji święta Niepokalanego Poczęcia Najśw. Marii Panny, przypadającego w piątek, księża słuchają będą spowiedzi św. w czwartek wieczorem, począwszy o godzinie 7ej. Pierwsza Msza św. w piątek rano odprawiona zostanie o godzinie 6ej, następna, o godzinie 6ej, trzecia o godzinie 7ej, czwarta o godzinie 8ej, potem o godzinie 9ej dla dzieci szkolnych i suma o godzinie 10:30 na której wygłoszone będzie kazanie. Wieczorem nie będzie nabożeństwa.

W sobotę rano, o godzinie 10ej, odbył się pogrzeb ś. p. Karola Górak, z domu Żaboty, p. n. 4411 S. Richmond ul. Msze św. za spokój duszy zmarłego odprawił X. prob. Jakób J. Strzycki. Pogrzebem zajmował się p. Fran. C. Patka.

Dzisiaj wieczorem, odbędzie się posiedzenie młodszego chó-

ru św. Cecylii w sali zwykłych posiedzeń, o godzinie 7:30.

W piątek wieczorem, odbędzie się roczne posiedzenie starszego chóru św. Cecylii, o godzinie 8ej, w sali przy Richmond ulicy.

W poniedziałek rano, o godzinie 10ej odbył się pogrzeb ś. p. Kazimierza Stasiła. Mszę św. jakoteż przynależne ceremonie liturgiczne odprawił X. Edward Majdał.

W niedzielę, o godzinie 2ej po południu, odbędzie się roczne posiedzenie Tow. św. Agnieszki grupa Macierzy Polskiej, w sali starej szkoły przy Richmond ulicy.

Tow. św. Jana Chrzciela, gr. 913 ZPRK., odbędzie swe miesięczne posiedzenie w niedzielę po południu, o godzinie 2ej, w sali szkoły przy Richmond ulicy.

Trzeci Zakon św. Franciszka odbędzie swe miesięczne zebranie w niedzielę o godzinie 1:30 po południu.

Tow. Najśw. Imienia Jezus, Oddział Mężczyzn Żonatych, odbędzie swe miesięczne posiedzenie, w niedzielę po niesporach.

P. Eugenjusz Kozłowski, zarządcą modernistycznej szkoły muzyki urządza koncert w niedzielę, dnia 17go grudnia, w sali parafjalnej, o godzinie 7:30 wieczorem. Główną atrakcją koncertu będzie występ kapeli Wurlitzer złożonej z 50 członków. Oprócz tego programu dopelnia występy młodych i utalentowanych muzyków. czysty dochód przeznaczony jest na korzyść tutejszych czcigodnych Sióstr Franciszkanek. Bilety można nabyć od dzieci szkolnych.

W dalszym ciągu ofiary na bazar złożyli — panna Stasia Kucharska, Anna Gór, Eleonora Lewandowska, A. Gawnenda, pani Myśliwiec i Ludwik Szczypuła.

W przyszłą niedzielę przypada kolekta miesięczna na potrzeby parafji. Uprasza się wszystkich parafjan aby raczyli użyć kopert na ten cel rozdanych zeszłej niedzieli.

Prosimy naszych łaskawych Czytelników i Czytelniczki, aby przy kupnie towarów oznajmili, że czytali ogłoszenie w „Dzienniku Chicagoskim.”

MEZULKU, CZEMUŚ TAKI OZIEMBY?

CHY MOGE BYĆ INNY GDY GIEBIE WIDZIE BEZ ŻYCIA, ZMECZONA I OTYŁA JAKBYS SIĘ SZYKOWAŁA NA SŁONINE

YOU SAID IT.

MAMO CO MAM ROBIĆ.

FELKS MNIE JUŻ NIE KOCHA. MÓWI MIĘ CIEGŁE ZMECZONA I ZA BARDZO OTYŁA, MAMA CIEGŁE TAK DOBRZE WYGLĄDA

UŻYWAJ HERBATY Z GÓR HARCU A BĘDZIESZ DOBRZE SIĘ CZUŁA I STRACISZ OTYŁOŚĆ

TO CO MY UŻYWAMY DZISZ DŁUGIE LATA

NA DRUGI DZIEŃ

JAKŻEM URADOWANA!

POSŁUCHAŁAM RADY I CZUJĘ SIĘ O WIELE LEPIJ, BO STRACHAM NA WADZIE. CO ZA CUDOWNA HERBATA Z GÓR HARCU. NIE PRAWDA FELU?

HERBATA ZIOŁOWA Z GÓR HARCU „HARTZ MOUNTAIN HERB TEA” JEST NAJLEPSZYM ŚRODKIEM NA DOLEGLIWOŚĆ ŻOŁĄDKA I ZADOLNIWI STARSZYCH I MŁODSZYCH. SĄ DWA GATUNKI JEDNA NA OTŁUSZCZENIE A DRUGA NA ŻOŁĄDEK. ŻĄDĄCIE WE WSZYSTKICH APTEKACH ALBO PISZCIE PROSTO DO

W.W. LABORATORIES 1174 MILWAUKEE AVE. CHICAGO ILL.

Widziałem Tę Piękność,

która wygrała pierwszą nagrodę pewnej gazety w Chicago. Ładna, przystojna, o pięknej figurze, istnie cacko, nie jak Ty, tłusta, ciężka, powolna!

No powiedz mi, Heniu, co ja mam robić, aby choć w przybliżeniu taką bylam, jak ta piękność, o której Ty wspominasz?

Well, ja Ci powiem: Idź do apteki i za-

daj Ziółowej Herbaty z Gór Harcu i używaj podług przepisu, a zobaczysz, że Ci pomoże. Będiesz smukła i pulchna, jak tamta.

Jezeli sąsiedni aptekarz tej herbaty nie ma idź lub pisz do W. W. Laboratories, pn. 1174 Milwaukee ave., a herbatę na otłuszczenie otrzymasz niezwłocznie. Cena \$1.00.

Przed paru dniami narzekał mój przyjaciel na żołądek. Poradziłem mu, aby się postarał w aptece o herbatę na dolegliwości żołądkowe, a bezwzględnie wyzdrowieje.

DZIENNIK CHICAGOŚKI

THE POLISH DAILY NEWS

Printed every day except Sundays
and Holidays.Wychodzi codziennie z wyjątkiem
niedzieli i świąt uroczystych.

TERMS OF SUBSCRIPTION

TERMS OF SUBSCRIPTION	PRZEDPŁATA WYNOŚI
One year	\$5.00
Six months	3.00
Three months	1.75
In Chicago by mail for 1 month ..	.85
To Europe for one year	8.00
To Canada for one year	5.00
All letters shall be addressed to:	

THE POLISH PUBLISHING COMPANY
1455-57 West Division Street
CHICAGO, ILL.
Telefon Brunswick 7040.

Zbudźcie Sie Kupy!

Kto był ostatnio w śródmieściu, ten pewnie ze zdumieniem przyglądał się tłumom ludzi ciszących się do sklepów, podczas gdy w tak zwanych „outlying districts” głucho wszędzie, cicho wszędzie. Kupy i bytniesmani tych dystryktów powinni zastanowić się poważnie nad tem zjawiskiem. Niechaj zwrócą uwagę na wielostronnicowe ogłoszenia w prasie śródmieścia, połączone ze specjalną kampanją tych pism na rzecz ściągania publiczności do śródmieścia. Co pewien czas organizuje się tam specjalne karnawały i pisma dają szeroką reklamę wyłącznie śródmieściu. Jaki jest tego skutek? Oto taki, że interes, że bytniesman zaczyna uciekać z poszczególnych dzielnic, a kupy i bytniesmani zdają się tego nie widzieć, czy też nie chcą widzieć.

Tymczasem widzieć to powinni i nadto powinni przedsięwziąć kroki zaradcze, ratunkowe, gdyż w przeciwnym razie zostaną zepchnięci do roli zwykłych sklepikarzy i będą wegetowali a nie robili bytnies i rozwijali dzielnicę, w której doszli do majątku i znaczenia.

Pod wpływem epidemii zamykania banków i setek milionów strat z tego powodu, dałoby się wiele powiedzieć przeciwko dawnym bankom dzielnicowym, a nawet na poszczególnych rogach ulic. Ale ponieważ niema na świecie rzeczy skończonych dobrej tak samo, jak i rzeczy absolutnie złej, przeto i w tych bankach mieściło się dobro obok zła. Zło polegało między innymi na tem, że banki znajdowały się nie zawsze pod kierownictwem ludzi kompetentnych, a przedewszystkiem uczciwych, ale dobra ich strona polegała znow na tem, że taki bank czy bankiet stawał się centrum, około którego życie się obracało i znajdowało swój lokalny wyraz. Wtedy obywatel nie jechał do miasta, bo wszystkie wygody miał na miejscu. Nawet sprawy podatkowe mógł załatwiać w swoim banku lokalnym.

Alle przyszedł krach, banki zmiotł i to, co dawniej było centrum w danej okolicy, wieje dzisiaj pustką, wygląda, jakby tam zaraza jakaś wszystko i wszystkich wydusiła. Życie zamario, strach ogarnął wszystkich, przerażenie żeby szczyrzyło, cały odrętwiała, ludzie przestali myśleć o ratunku, pochłonięci ciekawie nieszczęściem, jakie ich spotkało. Stali się niemi, nieczuli, głusi, oświepieni i pozwolili, żeby tymczasem bytnies zaczął odpyliwać do śródmieścia agresywnego, które przedtem przy szło do siebie po uderzeniu obuchem tego samego nieszczęścia.

Dzisiaj nie widać wśród obywateli poszczególnych dzielnic a przedewszystkiem wśród bytniesmanów — tego ducha przedsiębiorczego, pionierskiego, który dawniej cechował wszystkie poczynania. Dzisiaj nie mamy w naszych dzielnicach dawnych liderów. Wszystko struchlało i pochowało się.

Ludzie ci nie wymarli, lecz tylko ulegli strachowi, zostali onieśmieleni i pochowali się. Mogą wyjść z tego ukrycia, mogą wziąć się do pracy nowo i powinni wziąć się do pracy, w przeciwnym razie zginą niesławnie.

Dziwnego uczucia doznaje się na widok tych ludzi bezwolnych, ludzi bez inicjatywy, bez chęci tworzenia, ludzi manekiniów, lalek, figurach, którymi się popycha. Wyglądają, jak postacie w teatrze marionetek, poruszane zabawnie przy pomocy nitki i sznurków.

Z jakąś dziwną rezygnacją godzą się na to, żeby im pisma śródmieścia zabierały klientelę do śródmieścia, żeby godziny radjowe torturowały im klientów płytkimi programami i płaskimi dowcipami, żeby w ten sposób zmuszały ludzi do czytania bogatych ogłoszeń śródmieścia.

Zbudźcie się, panowie kupy! Zbudźcie się, ostrzątnijcie się z letargu, zapomnijcie o doznanym bólu i weźcie się nowo do

pracy, do ponownego budowania ośrodków życia kipiących, do budowania atmosfery sąsiedzkiej, życzliwości, przyjaźni, gotowości przychodzenia sobie w wzajemną pomoc, jak było dawniej.

Tego wymaga od was nie tylko wasz własny interes, wasza ambicja, ale obowiązek społeczny. Interes społeczny jest w danym razie nie mniejszy od interesu osobistego. Życie dzielnicowe, które tak świetnie przedtem się rozwijało i stwarzało coraz to nowe warsztaty pracy dla was, dla synów waszych, sąsiadów i znajomych, to życie — powtarzamy — powinno zakwitnąć nanowo. Będzie to najzupełniej pokrywało się z polityką obecnego rządu, który właśnie zmierza do rozbudzenia tak zwanego „community spirit”.

Przebłyński Zdrowego Rozsądku Na Litwie.

Na Litwie z chwilą przystąpienia bezpośrednio do rokowań polsko-niemieckich i po podpisaniu paktu nieagresji polsko-świeckiego, nastąpiła radykalna zmiana. Litwini, którzy dawniej szukali oparcia w Berlinie i w Moskwie przeciw Polsce, stracili to oparcie i znaleźli się w trudnej sytuacji, która zmusza Litwę do zmiany swego stosunku do Polski.

„Lietuvos Zinios” zamieszcza ciekawą korespondencję z Warszawy. Korespondencja poświęcona jest stosunkom między Kownem a Warszawą.

Korespondencja stwierdza, że zarówno Litwa, jak Polska cierpią na skutek obecnej nienormalnej sytuacji. Już od 14 lat słyszy się tylko głosy Kowna i Warszawy sprzeczne ze sobą i pomimo wszystkich starań nie można znaleźć wspólnego języka.

Historia poucza, że zatargi takie były zawsze regulowane bronią, a później politycy i prawnicy znajdowali uzasadnienie. Przez dłuższy czas twierdzili Polacy, że Litwa ze swem stanowiskiem w stosunku do Polski jest, jak człowiek, który stoi na jednej nodze. Długo tak ustać nie można, to też Litwa będzie musiała porozumieć się z Polską.

W Kownie byli i są może jeszcze po dziś dzień optymiści, którzy wierzyli w „sprawdzone między narodową”, w interwencję wielkich mocarstw w sprawie wileńskiej.

Politykę zagraniczną Litwy zwrócono ku Rosji i Niemcom, gdzie szukano tendencji antypolskich. Kowieńscy politycy i optymiści rozczarowali się jednak, wymienili realne bowiem możliwości polityczne na mistyczną wiarę. Podstawą litewskiego wypracowania politycznego była — pomoc sowiecko-niemiecka. Należy już o to dzisiaj do historii, skoro Sowiety rozeszły się z Niemcami i znajdują się dziś w pierwszym szeregu państw, nastawionych jak najostre przeciwko rewizji traktatów.

Najwernie byłoby mniemać, że takie przegrupowanie jest bez następstw dla Litwy. Jeśli dawniej, „stojąc na jednej nodze” można się było czuć niezbyt źle, to obecnie, gdy jesteśmy świadkami „małaństwa z rozsądku” między Polską a Sowietami, jest to już niemożliwe. Nawet Niemcy hitlerowskie kompletnie izolowane nie są już dla Litwy pomocą. Wogóle polityka litewska była zawsze niekonsekwentna. Wystarczy przypomnieć powitanie prof. Waldemara z Marszałkiem Piłsudskim i rezolucję z r. 1927 w Genewie, a dalej podróże prof. Girzyski po Polsce, broszurę pułk. Skorupskiego, artykuły o „trupie wileńskim” w „Musu Rytajso”, udział prezesa komitetu litewskiego Staszcza w kongresie mniejszości, a przez to samo pośrednie przyznanie, że Litwini stanowią na Wileńszczyźnie mniejszość, a do tego jeszcze oświadczenie jego na tegorocznym kongresie mniejszości w Bernie, że „mniejszości litewskiej w Polsce lepiej jest, niż w Niemczech”.

Wszystko to rzuca silne światło na to, jak dalece oficjalna polityka litewska jest konsekwentna w stosunku do Polski. Korespondent uważa, że należy dziś opinii litewskiej postawić dwa pytania:

Czy trzeba wreszcie unormować stosunki z Polską?

Czy unormowanie takie możliwe jest na drodze pokojowej?

Niech te sprawy zostaną przedyskutowane w opinii litewskiej bez wszelkiej demagogii. Znalazłoby to bezwzględnie silne echo w Polsce, gdzie wywołano by podobną dyskusję i w rezultacie doszłoby się do jakichś wniosków.

RUSZTOWANIE.

Duch jest rudozłoty, ciało jak rusztowanie:
Musiał być dobrane, gdy budowa stała. Adam Mickiewicz.

Komu zyska Pan katuzse,
Obietnice temu składa. Z. Krasinski.

WEZWANIE.

Ojczyste pieśni na ojców łanie
Tyś kiedyś szukał, bracie Romanie,
A to ja dzisiaj kosztuję krzywy,
A duch strudzonej burz długich
wpywa.

Niosę na lasy ongi nam znane,
Lasy ojczyste, lasy kołbane,
poobalane, poobalane,
Słuchajże dumy ze serca głębi,
Co szuka żeru, jak szpon jastrzęgi
Małego piaszka, zająca, śleśka,
Aż pisk wyciągnie aż krew zatręska
Sładź ty ze mną zapadły duchu,
Zaryzecz głosem przebrzmiałe dzieje,
Kraj na łaniech, pieśń na łaniech,
Z bojów i z wojen pustka się śmieje...
Wejrzysz pieśniarzu gwiazdziej wieży
Jaki lud płynie, jaki las leży;
Owo i tobie kropla piosenki
Na te opadłe zamarte szczeki.
Niechże się twoje czoło rozcumury,

Oto ci kołem bogi bywały,
Nienszkodzone, kamienne, ciele,
Wynoszą głowy z pod piasłów
wzgórzy;
Gdzie krzak dziewanny z wmdy
wyrasta
I perz pociąga ziemię jałową.
Z pyłu i pustek sławę ojców
Przypomnij tobie Chrobaka Własta.
A słone białe i te miasłace
Może nad kmieć liry uboga
Pokaż ramię swięty wstając,
W których zaśpiewa będzie dla kogo,
I po burz ty w ciszę się złoży,
Na górę Jasnej, na górę Łysej.
Pod te rodzinne bęgi a cisy,
Żeby z starymi z bogami ożył,
We dniu godowym gdy bratnie słowo
We starej pieśni uzna pieśń nową.

T. LENARTOWICZ.

Nicowanie Ustrojów.

(Gazeta Katolicka w Winnipegu, Kanada).

Mocarstwa świata przechodzą okres nicowania swych ustrojów państwowych. Pierwsza wystąpiła Polska ze zmianą ordynacji wyborczej, ażeby w najbliższej przyszłości przekształcić konstytucję państwową. Szybciej i radykalniej w tym kierunku przenicowania ustroju posunął się Hitler.

Wreszcie Stany Zjednoczone wprowadziły niesłuchanie radykalne reformy, wprowadzając NRA i inne wydziały reform wszystkich czynników państwowych, handlu i przemysłu. Ostatnim jest Mussolini, który w tym samym okresie po stanowił dokonać rewolucyjnego posunięcia i w miejsce zwykłego parlamentu instaluje „radę kooperatywną”.

Mówiąc o włoskim cielem ustawodawczym, mimo tego, że w skład parlamentu w Rzymie wchodzili wyłącznie członkowie partii faszystowskiej, Mussolini powiedział: „Nigdy nie byłem zadowolony z izby deputowanych”.

LINCOLN PROSI...

(Gwiazda Polarna w Stevens Point, Wis.)

Podczas gdy wszyscy starają się krytykować program administracji prezydenta Roosevelta, warto jest zaznaczyć się z krytyką i odpowiedź prezydenta Lincolna w podobnej sytuacji. Za Lincolna Stany Zjednoczone przechodziły okres bardzo ciężki, gdy kraj rozdarł był wojną domową. Obecnie kraj rozdziera depresja, z którą rząd zmuszony jest prowadzić także wojnę, wymagającą niezmiennych wysiłków i poświęceń.

Krytykowano wczonca Lincolna bardzo ostro i nawet twierdzono, że nie robi czego trzeba, ażeby wojnę ze zburzonym Południem wygrać. Lincoln dźwignął jednak na swych barkach ciężar olbrzymi i odpowiedzialność jeszcze większą.

rzacie to złoto w ręce Blondina, ażeby przeniósł je przez wodospad Niagary, idąc po linie. Czybyście panowie trzęśli liną, lub krzyczeli do niego: „Blondin, wyprostuj się trochę! Blondin, pochyl się więcej! Idź nieco prędzej! Przechyl się nieco na lewo! Przechyl się nieco na prawo! Idź trochę wolniej!” Nie panowie, byście z zapartym tchem i językiem na uwiezi stali, trzymając ręce zdala od liny, aż linach znalazłby się na przeciwległej stronie wodospadu. Moi panowie, pamiętajcie więc, że rząd dźwiga ciężar kolosalnej wagi. Nieobjęte skarby spoczywają w jego rękach. Niesie je rząd jak tylko może najlepiej. Nie ujadajcie; zachowujcie milczenie, a rząd przemiesi ten skarb bezpiecznie”.

Takie ostrzeżenie narodowi amerykańskiemu dał dawno już nieśmiertelny Abraham Lincoln. Trafne ono było wtedy i trafne jest dzisiaj. A jednak mamy tak wielu takich, którzyby chcieli zatopić okręt państwowy, wiozący naród amerykański do bezpiecznej przystani pod banderą N. R. A. Żaden z tych krytyków nie chce przyjść na pokład i pomóc marynarzom w walce, nie chce zająć stanowiska kapitana na pomoc. Wolą stać na szczytach odległych wzgórz i krakać jak sepy, ażeby niedopuszcząc do bezpiecznego wyładowania — powrotu dobrobytu.

HUMOR „MUCHY WARSZAWSKIEJ”

List Małego Kazia.

Kochany wujku!

Znowu mnie spotkała krzyżująca niesprawiedliwość. Była u nas szkoła klaszka i ja chciałem naśladować Niemca, odśmucić się od śpurnicy z ogłem, więc się schowałem do szatni. Cieszy się, kiedy się wydało i dyktor zrobił z tego sprawę o podpalenie Rejstachu. Aż o mały kciok paznokcie nie wylały mnie z budy! To się nazywa równość, Niemcom wolno, a mnie nie! Rozbrojenie idzie na ściele coraz lepiej, już neutralna szafciarz zaczyna się zbierać. W Niemczech w dalszym ciągu bardzo dajom o rasę, cały kont jest z rasowych hallbuden. Rzućcie rze nie jestem Akademikiem boym miał teras pudroczne wakacje, Ciocha Mania

Z Przed Czterdziestu Laty w Dzienniku Chicagoskim

Czwartek, 7go grudnia, 1893 r.

Panna Gabriela Dupont, kuzynka prezydenta Carnota, wstąpiła do klasztoru w Limoges, we Francji.

Obliczono, że rząd Francji oraz rady municypalne m. Paryża i Toulonu wydały na przyjeżdżające Moskale ogółem około 4 milionów franków.

Pani Helena Modrzejewska występuje w tym tygodniu w teatrze Hooleya. Dziś gra „Magdę”, w sobotę wystąpi w „Marchbecie”.

Swift chyba nie chce zostać obranym. Oświadczył, że chce obciążyć placę dzielnym naszym strażakom o trzecią część i rozpuścić batalion czarnej rasy.

Śnieg, nagromadzony w ostatnich dniach, ma być sprzątnięty na rozkaz nadkomisarza Jones w 48mu godzinach z pełnymi wymienionymi — nieśwety nie wszystkich ulic.

W ostatnim roku urzędowym 440,793 imigrantów przybyło do naszych portów, o 141,034 mniej, niż w roku poprzedzającym. Z pomiędzy nich 1063 nie pozwolono lądować na mocy ograniczeń ustawą przepisanych, 577 osób odesłano z powodu, że stali się ciężarem dla kraju.

Cesarz niemiecki Wilhelm znow cierpi mocno na uszy.

ciagle jest zmarfiona od tego czasu jak nad morzem, w koniopieli się rozszalała i zgubiła zemby. Próbowała je łowić potem na wentle z rachunkiem dentysty na przyntenie, ale się nie udało. Tatuzi muwi, że widocznie teraz ima fiondra te zemby nosi. Kohajoney Kazio.

INTELLIGENT.

— Czemuś wydał nowego parobka?

— Kazałem mu zabrać w łasku na opał rury, cztery suche, bezlistne drzewa, a ta fucha wzięła i zwała i punktu cztery słupy telegraficzne, co stały na drodze leśnej.

Czytacie Dziennik Chicagoski

Poradnik Dobrego Zdrowia

UŻYTECZNOŚĆ PROMIENI ROENTGENA (X) DLA ZACHOWANIA ZDROWIA.

Napisal Dr. Jan J. Szymański.

(Ciąg dalszy)

Spotyka się dosyć często i takich jeszcze chorých, którzy po dokonanej operacji cierpią tak samo jak i przed operacją. W wypadkach tych stotografowanie wnętrza chorego wykazuje co właściwie jest tam w nieporządku i co uczynić należy, jak trzeba leczyć dalej. Bo trzeba wiedzieć, że choroby, zwłaszcza jamy brzusznej, są wielorakie. Mogą to być w jednym wypadku żółciowe kamienie, a może jakie inne zaburzenia, których przewidzieć trudno, a które muszą być z taką samą troskliwością zbadane co i żółdek. Różne tam złozenia, zniekształcenia, przyrosty i zapalenia dają się najdokładniej poznać za pomocą X-ray fotografii tylko, ba, nawet w wypadkach nie całkiem normalnych czynności tych różnych narządów roentgenografia oddaje niepospolite usługi.

W czasach obecnych wiedza lekarska posunęła się już daleko naprzód, że lekarz potrafi nawet regulować czynności kanałów wiodących z żołądka i pęcherzyka żółciowego do kiszek. Za pomocą odpowiednich przyrządów wydostaje on odrobiny zawartości tych kanałów, bada je przez powiększające szkła, dowiaduje się co tam jest złego i przeto wie jak trzeba leczyć. Wiadomo bowiem, że bardzo wiele różnych niedomagań w procesie trawienia pokarmów pochodzi od leniwych czynności żołądkowego pęcherza, — czemu przecież nie trudno zaradzić, byłoby w porę, w przeciwnym razie trzeba się uciekać do operacji.

Dzięki niezmordowanej pracy ludzi uczonych, poświęcających swoje życie dla dobra ludzkości, w ciągu ubiegłych lat dwudziestu osiągnięto tak wielki stopień w zwalczaniu różnych chorób, że nawet tak u-

porczywa choroba jak rak, została już po części opanowana. Społeczeństwo wszelako jest z nią obznajomione jeszcze za mało i dlatego że zdobywszy naukowych nie korzysta jak należy. Dlatego też śmiertelność z przyczyn raka jest jeszcze bardzo znaczna, bo taki chory szuka zwykłe porady lekarskiej kiedy już jest za późno.

Pierwszymi oznakami zczynającego raka są zazwyczaj nieustępujące nabrzmienia lub spuchnięcia, guzy, krwawienie. Jeżeli te objawy mają miejsce tuż pod skórą, to je zauważyć jest łatwo, ale jeżeli gdzieś głębiej, to już trzeba zrobić X-ray fotografię. Cała trudność ze strony chorego jest ta, że rak w początkach nie boli i chory go nie czuje. W każdym razie jednak, jeżeli ranka albo wrzód nie chce się zagaiać, jest to oznaka, że coś jest złe; może to być tylko formowanie się raka, a może on się już doborze usadowił. Odkładanie leczenia w takich wypadkach pociąga za sobą nieobliczalne skutki, z całą więc energią należy natychmiast zająć się usunięciem zepsutych tkanek bądź to przez wycięcie, bądź przez nasświetlanie radem (radium) lub wreszcie promieniami X.

Te ostatnie oddają szczególnie usługi w badaniach przewodów moczowych, to znaczy, nerek, macicy, itd. Pod promieniami X narządy te, jak i łączące je przewody, występują na fotografii tak jasno i wyraźnie, że wszelkie w nich zaszłe zmiany dają się odrazu rozpoznać. Dotyczy to najbardziej kamieni wrzodów, wszelkich złamań, a nawet i obecności gruźlicy (tuberculosis), co o ile w początkach nie daje powierzchownie poznac, o tyle wykryte być mogą przy użyciu promieni X.

(Dokończenie nastąpi.)

HISTORIA PRAWDZIWA

O Petru Właście

Opowiadanie
Historyczne
z XII
WiekuJózef Ignacy
Kraszewski

(Ciąg dalszy).

V.

Stary gródek, w którym podówczas mieszkali Jaksowie, co się z Miechowa pisali, był w Komorowie. Lasami ogromnymi otoczony, na pagórku tkwił niewielkim, ale wałami mocnymi obwarowany, choć nieobszerny, ani okazały, sławił się jako najstarsze w tej ziemi gniazdo rodu Jaksowego.

Jak wszystkie takie przedwieczne grodziska, zdala na to, czem był, nie wyglądał. Ludzie wszakże wiedzieli, że w Komorowie Jaksowie mieli skarbiec ksiąg i wszelkiego dostatku moc ogromną. Ci, co się dworu dotykali, służyli i stróżowali około niego, opowiadali, że jako jeden gród był na górze, tak drugi większy daleko, niedostępny dla nikogo, w górze samej, pod ziemią się mieścił, a chodnikami z niego kędys wyjąć było można w świat niepostrzeżonemu. Opowiadano też, że w wykutych w ziemi izbach i komnatach stały kładzie złota, leżały stopy srebra, jak w lesie drzewo, gdy je robią i składają.

Prawno euda, tego jednak nikt obcy nie widział nigdy, gdyż zawsze tylko jeden z rodziny znał tajemnicę wchodu i wychodu, a nie powierzał jej nikomu aż na łożu śmiertelnym. Mówiono też, iż były zaklęcia jakieś straszne, co przystęp do podziemiów śmiertelnym dla obcych czyniły.

Powiadano, że gdy raz, sto lat temu, Polowce na zamek wtargnęli i dobyli się do wnętrza, znikli z niego ludzie wszyscy, jakby cudem, że oprócz koni w stajniach i psów, żywego nie znaleźli ducha a łupu też, bo go miano czas gdzieś unieść i poukrywać. — Przypisywano to czartom i sile jakiejś nieznannej, której lud pospolity lękał się wielce.

Do zamku wiodły jedne wrota z wieżycą drewnianą, ale te pominawszy, szło się szją między wałami dwoma i dopiero drugimi wroty wchodziło w dziedziniec. Tu w pośrodku stał dwór stary z ogromnych modrzewiowych kłoców, jakby na wieki zbudowany. Takich drzew, z jakich go zestawiano, już potem lasy nie widziały. Były to pono pierwsze, co tu urosły, po narodzeniu się ziemi i po opadnięciu wód, a każdy pień był tak przepiękny, że ludzie w kilku jednego objąć nie mogli, a tak twarde, że ich topór nie miał, i szczybił się, jak na kamieniu. Wiece choć ten dwór setki lat stał, zdrow był i cały, tylko po-

siwiał i zczerniał miejscami. A drasnąć było tę skórę, którą nań włożyły wielki, świecila z pod niej mięsz zdrowa, żółta jak wosk.

W ścianach grubych, siedziały małe, starodawne okienka bez błon, z okienniczkami szczelnymi, które mało co światła do środka puszczały i drzwi były niskie i wszystek pozór nie różniły się.

Ten, co to budował, nie tylko o moc dbał, ale i o ozdoby, bo w tych kłodach po rogach, po belkach, nad ścianami powyrzezywał dziwolagi, jakich chyba nigdy na świecie nie bywało i żadne oko ludzkie ich nie widziało. Siedziały tam, jakby na postach, poczwary z głowy ptasiemi, z nogami lwów, z łapami niedźwiedzi, ze skrzydły rozpustartemi, to niby orły z paszczkami wilczymi, to smoki jakieś z pozakręcaniem ogony węzłami. Niegdyś potwory te malowane były, ale barwy z nich dawno zmyły deszcze i wypaliło słońce do szcztetu.

W osobliszym tym starym dworze latem gwaro było około tych poczwary, bo w ich gardłach gnieździło się ptactwo, kręciło po nich i szczebiotało, tak, że one drewniane rzeźby żyć się i gadać zdawały.

W Komorowie mieszkała matka Jaksowa, pani wielkiego rodu, kędys z za Łuży, czy od Pomorza wzięta. Poganką ją pono zastawał był stary Jaks, przywiózł na dwór swój ochrzcił i tu się dopiero nowej wiary uczyć musiała. Miał po niej więcej strach, poczwary z głowy ptasiemi, z nogami lwów, z łapami niedźwiedzi, ze skrzydły rozpustartemi, to niby orły z paszczkami wilczymi, to smoki jakieś z pozakręcaniem ogony węzłami. Niegdyś potwory te malowane były, ale barwy z nich dawno zmyły deszcze i wypaliło słońce do szcztetu.

Powiedziano o niej, że gdy straciła pana swego, a sama jedna w domu z synkiem pozostała, i Jaksowie stryjecznie chcieli jej dać opiekuna, którym pono wybrać miano owego otyłego żółę, albo brata jego, później zmarłego, tak się im postawiła, że tykać jej nie śmieli i nie wturali się więcej, dając z synem czynić, co sobie upodoba.

Wysła naówczas owa mężna niewiasta, nawnpół z męską odziana, włosy sobie ustrzygłszy, mężowską zbroję skórzaną z łuskami na się włożywszy, z mieczem, i toporkiem, na rękę syna naczka nosząc — i stawiała się im pytając, czegoby chcieli? A gdy rzekli, że opiekę jej dać mają, rozśmiała się smutnie, odpowiadając, że nie potrzebuje żadnej, oprócz Bożej, że ludzi i nie-

Z Zabawy Karcianej i Kostkowej Klubu Matek.

Wczoraj wieczorem, odbyła się zabawa karciana i kostkowa urządzona staraniem Klubu Matek przy wyższej szkole im. arcybiskupa Webera w sali im. X. Gordona, która cieszyła się niezwykłym powodzeniem. Obeszerna sala X. Gordona była szalenie wypełniona miłośnikami kart i kostek; obecny był również cały fakultet wyżej wspomnianej uczelni, oraz kongresman Kociakowski i alderman Rostenkowski, których to X. Mieczysław Starzyński, C. R. przedstawił zebranym. Publiczność obsypała przybyłych hucznymi oklaskami. — Na sali było gwarno i ruchliwie podczas zabawy wczorajszej, na którą członkinie ofiarowały 120 pięknych nagród, pośród których nagrody były przeznaczone na każdy stół, oraz było 12 nagród tak zwanych „door prizes” i sześć nagród do rozlosowania.

Po zabawie członkinie Klubu Matek uczęty wczoraj również X. Edwarda Morkowskiego z okazji jego urodzin, a później wszystkim uczestnikom wczorajszej zabawy jak najserdeczniejsze podziękowanie.

„Jasna Góra” W Akademii Najśw. Rodziny.

W kaplicy znanej nam wszystkim, Akademii Najświętszej Rodziny z Nazaretu, pnr. 1444 W. Division ul., jest umieszczona prawdziwa reprodukcja Cudownego Obrazu Matki Boskiej na Jasnej Górze w Częstochowie, która została niedawno nadesłana przez matkę przełożoną z Częstochowy. W niedzielę o godzinie 3ej po południu odbędzie się uroczyste odsłonięcie tej Świętej Bogarodzicy, na której cała Polonia jest proszona o jak najliczniejsze przybycie. — Przed obrazem tym odprawiać się będzie również codziennie o godz. 7ej rano Msza św., więc ktokolwiek życzyłby sobie być w każdej chwili odwiedzać Jasną Górę i szczerze się pomodlić przed tym cudownym obrazem.

Baczność Członkinie Klubu Matek.

Jutro miało się odbyć posiedzenie Klubu Matek przy wyższej szkole arcybiskupa Webera, lecz z pewnych przyczyn zostało przez członkinie odwołane do następnego piątku, to jest dnia 15go grudnia.

Pola Negri ma się lepiej.

Nowa York. — Znakomita artystka Pola Negri przychodzi szybko do zdrowia i zamierza w paru dniach przeprowadzić się ze szpitala do hotelu Ambassador. Narazie pozostaje jeszcze pod opieką lekarską.

Czytajcie Dziennik Chicagoski

DZIESIĘĆ REGUŁ CZYNI KOBIETĘ ELEGANCKO UBRANĄ.

Francis Kay, znana jako najlepiej ubrana kobieta w Hollywood pozuje na tej ilustracji w dwóch wieczorowych strojach, pośrodku i sportowym. Niżej podajemy następujących dziesięć reguł o strojach kobiecych przez nią przytoczonych: — 1. Przestuduj siebie uważnie i nos tylko taki fason w jakim ci najlepiej. 2. Używaj najlepszy gatunek materiałów. 3. Uważaj aby strój był należycie przypoasowany. 4. Nie kupuj strojów nie odpowiednich dla ciebie. 5. Niech żaden model nie załamie twych powziętych planów przy zakupie. 6. Zwróć specjalną uwagę na przybory kostiumowe. 7. Wybieraj modne kolory i faldy, w których ci jest do twarzy. 8. Jeśli jesteś średniego wzrostu unikaj buciuków o niskich obcasach.

Z Zabawy Karcianej „Chicago Society Auxiliary”.

„Chicago Society Auxiliary” urządziło wczoraj zabawę karcianą i kostkową w sali Lewis hotelu, pnr. 1166 Milwaukee ave. W zabawie tej wzięli udział panowie sędziowie, adwokaci, lekarze, dentyści, przemysłowcy, oraz przedstawiciele różnych organizacji i wiele innych. Na zabawę tę zostało ofiarowanych kilka cennych nagród do rozlosowania, jak bogaty kołnier futrzany białego koloru, ofiarowany przez pana Kazimierza Janickiego z pnr. 1037 Milwaukee ave., elektryczne zegary ofiarowane, jeden przez Bond Appliance Co., a drugi przez panią Kudlick, olbrzymi indyk, którego ofiarodawczynią była pani Elżbieta Zintak, oraz tak zwany „carving set” ofiarowany przez panią Marię Shepanek. Poza tym było 12 nagród t. zw. „door prizes” ofiarowanych przez następujące panie: Jadwigę Frank, właścicielkę sklepu z damskimi kapeluszami z pnr. 55 E. Washington ul., Jadwigę Goglin, Janinę Scheffler, Gertrudę Serbaine, Janinę Krause, Annę Popielską, Wandę Kirsztajn, Alnę Janicką, Irenę Wardzińską, Anielę Górą, Annę Przygórką i J. Kosińską.

Poza tym do każdego stolika była przeznaczona specjalna nagroda. Premjowane nagrody zostały zdobyte: futro przez p. Mariannę Kudlicką, lalka przez panią Zofię Jasińską, indyk przez p. Józefa Bonka, a „carving set” przez p. Piotra Tomczaka. Po zabawie karcianej i kostkowej nastąpiło smaczne przyjęcie, składające się ze smacznych przekąsek, ciast i kawy.

— Biura Konsulatu Rzeczypospolitej Polskiej w Chicago mieszczą się p. nr. 1500 North Dearborn Parkway.

Obiad Na Jutro.

Zupa z Zielonego Pieprzu. Pasztet z Zajęcy. Kartofle Całe. Buraczki Duszone. „Devils Food Cake”.

Zupa z Zielonego Pieprzu. 1 funt mielonego mięsa wołowego. 2 duże zielone pieprze. 1 duża cebula. 1 duża puszka pomidorów. 2 plasterki chudej wędzonki. Posiekać drobno pieprze i cebulę, a wędzonkę pokrajać na drobne kawałki. Następnie przecedzić pomidory do tego dodać mięso, wędzonkę jedną kwartę wody, pieprzu i soli do smaku i gotować przez całą godzinę. Porcja ta wystarczy na sześć osób.

Pasztet z Zajęcy. — Na pasztet bierz się tylko przednie części zajęcy, gdyż tak grzbiet, tak zwany cąber, jak i tylne nóżki są bardzo smaczne i dobre do pieczenia, lub przyrządzenia w inny sposób. Przednie części zajęcy z podróbkami dokładnie w kilku wodach wymyć aby woda nie była zabarwiona krwią.

Układać w naczyniu, dodać pół funta wątroby cielęcej lub wieprzowej, pół funta tłustej wieprzowiny, dużą cebulę nakrojona, listek bóbkowy i kilka ziarn jałowca, zalać wodą do przykrycia i gotować. Kiedy już mięso od kości odstaje, wyjąć z rosółu i oczyścić z kostek.

W rosole, którego ma zostać nie więcej, niż szklanka, zamoczyć filiżankę tartego chleba, następnie przepuścić wszystko kilka razy przez młynek mięsny, lub raz przez młynek, a potem przetrzeć przez sitko. Do masy w ten sposób utworzonej wbić dwa jaja, dodać soli i dwie uncje pokrojonego w kostkę i sparzonego loju, trochę tłuczonych korzeni i wymieszać wszystko doskonale.

Formę lub rondel wysmarować bardzo grubo i dokładnie świeżym masłem, nałożyć przygotowaną masę, wstawić w drugi rondel z gorącą wodą, przykryć i gotować najmniej godzinę w piecu aż piec ostygnie. Po zupełnym wystudzeniu pasztetu wyrzucić go ostrożnie na talerz i oblać rosółem, w którym się mięso gotowało.

„Devils Food Cake”. 2 garnuszki przesianej maki. (Swan's Down Cake flour). 1 łyżeczka sody, 1 1/2 garnuszka brązowego cukru, 1/2 garnuszka masła, 2 całe jaja, 2 tabliczki niesłodzonej Baker's czekolady, 1 garnuszek słodkiego mleka, 1 łyżeczka wanilii.

Przesiać mąkę, odmierzyć, dodać sodę i przesiać wszystko razem trzy razy. Masło utrzeć na pianę, do tego dodawać stopniowo cukier i ubijać wszystko razem aż pokaże się lekka

i pulchna masa. Dodawać po jednym jajku, ubijając dobrze po każdym dodaniu. Później dodać czekolady i znowu ubijać, a w końcu dodawać stopniowo i na przemian mąkę i mleko w małych ilościach i mieszać po każdym dodaniu aż się wyrobi gładka masa. Ostatecznie wlać wanilię i piec w 9-cio calowych trzech blaszkach do pieczenia masłem wysmarowanych w średnio gorącym piecu przez 30 minut. Po upieczeniu każdy placek i jego całość posmarować następującym lukrem: włożyć do podwójnego naczynia 2 białka, 1 i pół garnuszka cukru, 5 łyżek wody i 1 i pół łyżeczki lekkiego syropu kukurydzanego. Ubijać nieustannie aż się dobrze wymiesza i włożyć naczynie z tą masą na szybko gotującą się wodę ciągle mieszając i tak gotować przez 7 minut lub póki nie zgęstnieje. Następnie zdjąć z ognia, dodać wanilii i ubijać do gęstości pokrywającą tą masą tort cały.

RADA PRAKTYCZNA.

Młodzi ukazuje wiele zadowolenia, gdy matka zajmie się przyrządzeniem smacznych kanapek i przekąsek, a do tego podać gorącą kawę dla nich i dla grona ich przyjaciół.

MAŁPIE FUTRO MODNE.

Suknia powyższa jest zrobiona ze złotego materiału, której najnowszemu wykonaniu tak u dołu jak też i przy ramionach jest z małego futra, a kapelusik ten też jest stosownie ozdobiony.

Z WACŁAWOWA

Klub Studentów na Wacławowie odegra sztukę zajmującą w trzech aktach p. t. „Tajemnicza Noc”, w najbliższą niedzielę, d. 10go b. m. w sali parafialnej. Początek o godz. 7:30 wieczorem. Dochód na korzyść parafji.

Pracowity Klub Pań Królowej Kingi poczynił już wstępne przygotowania do bankietu dorocznego, mającego się odbyć dnia 28go stycznia, w sali parafialnej. Dalsze przygotowania w toku. Nasze panie kiedykolwiek bankiet urządzają to zawsze spotkają się z powodzeniem. Przeszką klubu jest zaśluzona pani Polek.

Państwo Podrządkowie, przeprowadzili się w tych dniach z Piotro-Pawłowa i osiedlili się na Wacławowie, pnr. 3234 N. Drake ave. Zapisali się również na czynnych członków parafji wacławowskiej.

Dorocznym zwyczajem jak po inne lata, tak i w tym roku, odbędzie się przedstawienie świąteczne dzieci szkolnych pod kierownictwem czcigodnych Sióstr Felicjanek, w niedzielę, 17go grudnia, w sali parafialnej, począwszy o godz. 3ej po południu. Interesujący jak zwykle program, będzie wykonany przez kochaną naszą dwojkę.

Miesięczne posiedzenie Klubu Pań Królowej Kingi, odbędzie

się w poniedziałek, dnia 18go grudnia. Zmiana w zwykłej dacie zaszła z powodu świąt.

Organista p. Ludwik Niespodziany, dorocznym zwyczajem odwiedza domy parafjan i zostawia im tradycyjne opłatki wigilijne na Boże Narodzenie.

We wtorek, dnia 12go grudnia, odbędzie się regularne miesięczne posiedzenie Chóru św. Teresy, w sali zwykłej i o zwykłej godzinie.

Szesnaście młodzieńców z klasy A. i szesnastu z klasy B. brało udział w turnieju pięciarskim odbytym w Stadjonie dnia 1go grudnia, z ramienia Katolickiej Młodzieży C. Y. O. Wacławowie doskonale się spisało.

Następne regularne miesięczne posiedzenie Klubu Towarzystwa św. Wacława, odbędzie się w środę, dnia 13go grudnia, w sali zwykłej, o godzinie 8ej wieczorem. Głównym przedmiotem obrad będzie zabawa gwiazdkowa, do której odpowiedni komitet czyni niezbędne przygotowania.

Święto przyszło - piątkowe. Niepokalanego Poczęcia Najśw. Marii Panny, jest świętem obowiązującym każdego katolika i chrześcijanina do wysłuchania Mszy św.

Za pozwoleniem ks. proboszcza Teodora Czastki, brat Metody ze zgromadzenia OO. Słowa Bożego, w Techny, Ill., sprędać będzie jutro w obręb tej parafji kalendarze w języku polskim, z których całkowity dochód przeznaczony jest na cele misyjne, w krajach pogańskich.

BEZPIECZNE MIEJSCE NA WARTOŚCIOWE RZECZY.

Jeżeli kto ma biżuterję, klejnoty, rozmaite pamiątki, lub papiery wartościowe, niech nie ryzykuje ich w domu, w skrytkach lub pod materacem, ale odda je do skarbcia ochronnego, gdzie będą zawsze bezpieczne i gdzie każdego czasu dostać je można. Taki skarbiec właśnie znajduje się w lokalu firmy Glanz Mortgage Co., 1112 Milwaukee ave., wprost w Clearer. Tutaj wynająć można skrzynki od \$3.00 i wyżej. Różne środki bezpieczeństwa, jako to dzwonki, sygnały pośrednie i bezpośrednie z firmą i policją, zapewniają każdemu zupełne bezpieczeństwo przed złodziejami i różnymi intruzami. W razie ognia nie potrzeba też niczego się obawiać, gdyż skarbiec jest ogniotrwały.

Powyższa firma prowadzi interesy hipoteczny od r. 1868, najpierw pod nazwą Hatterman, potem Hatterman i Glanz, a obecnie Glanz Mortgage Co. — Przez cały ten przeciąg czasu prowadziła interes z Polonią.

OGLASZAJCIE SIĘ W DZIENNIKU CHICAGOSKIM.

Z Parafji Dobrego Pasterza

W przyszłą niedzielę, dnia 10go grudnia, Tow. Wolność Ojczyzny, gr. 1574 Z. N. P. odbędzie przedroczne posiedzenie w sali Fr. Dumanowskiego, pnr. 2702 So. Kildare ave. — Wybory nowych urzędników na rok przyszły.

W ubiegły wtorek powróciła ze szpitala po operacji pani Józefa Beckman, zam. pnr. 2801 So. Kostner ave., żona znanego w parafji Dobrego Pasterza, p. Piotra Beckmana.

P. Andrzej Piwowarski, zam. pnr. 2845 So. Kenneth ave., obchodził uroczystość 50-tą rocznicę urodzin i swoje imieniny. Urządzeniem niespodzianki zajęła się żona jubilat, pani Marja Piwowarska. Obdarzona go upominkami. — Następujący goście byli obecni, p. Fr. Gulik z żoną, p. J. Skowron z żoną, p. St. Miłkula z żoną, p. Nowak z żoną, p. W. Lis z żoną, p. Adam Lis

z żoną, p. Wł. Kaszteranda z żoną i p. W. Foszcz z żoną. W ubiegłą niedzielę odbyło się przedroczne posiedzenie Towarzystwa Dobrego Pasterza Z.P.R.K., w sali parafialnej. — Na posiedzeniu przewodniczył prezes Fr. Kukielski. Po załatwieniu wielu ważnych spraw, których to zazwyczaj na przedrocznym posiedzeniu jest cała masa, powołano na przewodniczącego wyborów p. Fr. Dumanowskiego, który w bardzo umiejętny sposób przeprowadził wybory urzędników na rok przyszły. Do zarządu weszli: — Fr. Kukielski, prezes; W. Pluciński, wicepr.; ks. prob. Fr. Wojciechowski, kapelan; Jan Kręciński, sekr. prot.; K. Dumanowski, sekr. fin.; Adam Brotoń, kasjer; Jan Kukielski, St. Zawadzki, Fr. Drzał, opiekunowie kasy; L. Wojtyśiak, Ig. Kowalski, marszałkowie; Al. Siemoliński, Fr. Blecharz, odzwier-

MASTEK, ZNANY Z PROCESU BRZESKIEGO, ARESZTOWANY W WARSZAWIE.

Warszawa, 7. grudnia. — Urząd prokuratorski w Warszawie otrzymał zawiadomienie z Krakowa, że z powodu nieobecności w Krakowie p. Mastka, nie udało mu się dowieść wezwania, w celu stawienia się do więzienia, w związku z czym p. Mastek w określonym terminie nie zgłosił się. Jednocześnie otrzymano wiadomość, że Mastek znajduje

się w Warszawie. W związku z tem policja otrzymała rozkaz aresztowania Mastka i sprowadzenia go do więzienia. O godzinie 1-jej policja zatrzymała Mastka i sprowadziła go do więzienia w Mokotowie.

Mastek jest znany z Procesu Brzeskiego, kiedy często występował w obronie oskarżonych.

FARLEYOWIE ZOSTALI PRZYJĘCI PRZEZ PAPIEŻA.

Rzym, 6. grudnia. — Amerykański pocztmistrz generalny, James Farley z małżonką przyjęci byli wczoraj na 15 minutowej audjencji przez Ojca św. Papieża Piusa XI. W czwartek po południu Farleyowie opuszczają Rzym i udają się do Paryża, skąd następnie planują odwiedzić Londyn i jeżeli pozostanie jeszcze trochę czasu, pragnęliby odwiedzić ojczyznę swoich przodków, Irlandję.

Ojciec św. przyjął serdecznie gości z Ameryki i wręczył im w upominku pamiątkowe medale.

Dzisiaj wieczorem Farley będzie przyjęty przez Mussoliniego.

DR. ADAM BŁASZCZYŃSKI
LECZY SKUTECZNIE WSZELKIE CHOROBY NOG
1200 N. ASHLAND AVE., Na 3 Piętrze — Pokój 306. TEL. BRUNSWICK 7209.
Godziny od 2-5 i 7-9 wieczór. W środy wieczorem i święta zamknięte.
Telefon rezydencji Humboldt 8591.

PRAKTYCZNA DOMOWA SUKNIENKA.
Anne Adams Modelko 1661.
Zamówić można tylko w wielkościach 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46. Na wielkość 16 potrzeba 4 3/4 jarda 36 calowej materji i 3/4 jarda kontrastowej materji.

BARDZO ŁATWA DO USZYCIA.
Modelko 339.
Nabyć można w wielkościach 14, 16, 18, 20 lat, 22, 24, 26, 28, 30 cali w biuście. Na wielkość 16 potrzeba 3 3/4 jarda 36 calowej materji i 3/4 jarda kontrastowej materji.

Przedmą przysłać PIĘTNAŚCIE CENTÓW (15c) wraz z kuponem na którym należy wyraźnie wypisać imię i nazwisko, adres, numer fasonu i wielkość.

Zamówienia przysyłać na adres: Dziennik Chicagoski, 1455 W. Division Street, Chicago, Ill.
KATALOG MOD. przedstawiający najnowsze fasony popołudniowych, sportowych i domowych sukien, damskiej bielizny, kosztuje tylko PIĘTNAŚCIE CENTÓW. Katalog wraz z jednym modelem DWADZIEŚCIA PIĘĆ CENTÓW.

PROSZĘ O NADESŁANIE MODEŁKA

Nr. ....

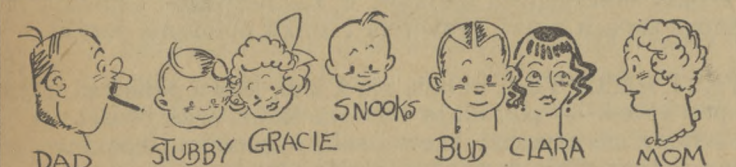
Wielkość. ....

Imię i Nazwisko. ....

Adres. ....

Miasto. .... Stan. ....

THE TUTTS By Crawford Young

IT WAS VERY EMBARRASSING TO HAVE CLARA'S BEAU ARRIVE LATE FOR DINNER RIGHT IN THE MIDDLE OF DAD'S STIRRING ORATION ON PUNCTUALITY

NOTATKI REPORTERA

Zwolnienie kościelne.

Jutro, w święto Niepokalanego Poczęcia Najśw. Marii Panny, uroczystość obowiązkową do święcenia, na mocy czwartego paragrafu 1,252 kanonu Prawa kościelnego, wolno spożywać pokarmy mięsne.

Znaleziono ofiarę darmowej przejażdżki.

Z pełnią cząstką i dogorywającą zalewnością wczoraj wieczorem pannę Dorotę Kołpacką, lat 25, z p. nr. 2136 North Irving przez szaleńca i zabity przy zbiegu Cicero i Foster avenues. Przewieziono ją do powiatowego szpitala. Tam powiedziała policjantom, że przyjęła chętnie zaproszenia na przejażdżkę w samochodzie do mężczyzny, którego nie znała, a który w drodze napadł na nią. Straciła ona później przytomność, gdy wyrzucano ją z samochodu.

Napadli na 20 gości w piwiarni.

Pięciu zamaskowanych bandytów uzbrojonych w strzelby i rewolwery skradło \$108 i pierścionki diamentowe wartości \$125 oraz dwa zegarki podczas napadu na 20 gości w piwiarni pnr. 1433 East 63cia ulica.

Prosił o pomoc, dostał śmierć.

Józef Drew, lat 24, z p. nr. 1506 East 67ma ulica, dzisiaj nad ranem został najechany przez szaleńca i zabity przy zbiegu Stony Island avenue i 71szej ulicy kiedy wysiadł ze swojego samochodu, aby prosić innego automobilistę o pomoc.

Asystent prokuratora Murphy nie żyje.

Jan Leonard Murphy, asystent prokuratora stanowego, którego pamiętają ci, co interesowali się sprawą byłych urzędników Z. N. P., wczoraj zmarł w swoim domu p. nr. 622 University avenue. On to procesował panią Bronisławę Opasową, którą oskarżono o spisek na życie jej męża Mariana Opasę i ukarano więzieniem.

„Synobójca” w sali Stankiewicz.

Dramat ludowy w 4ch aktach p. t. „Synobójca” odegrany będzie w sali Ignacego Stankiewicza, róg Noble i Emma ulic, w niedzielę, dnia 17go grudnia; pierwsze przedstawienie o godzinie 3ciej po południu, a drugie o godzinie 8mej wieczorem. Udział w tym dramacie biorą najlepsze siły artystyczne w Chicago.

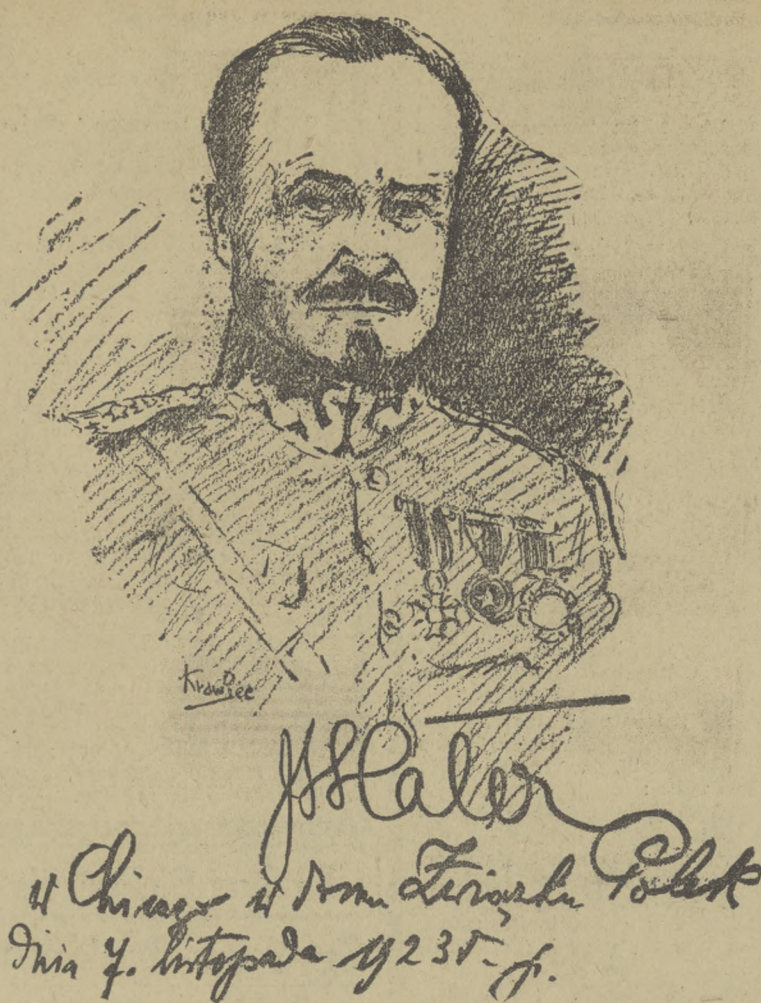
Na Marjanowie przylapano rabusia automobilowego.

Na gorącym uczynku kradzieży przylapano przed kościołem Najświętszej Marii Panny Anielskiej parę dni temu rabusia, który skorzystał z chwili nieobecności właściciela, przez zmianę łączników elektrycznych starał się ukraść maszynę. Właściciel tejże maszyny Władysław Grodecki, prezes Towarzystwa Młodzieńców św. Józefa wysiadł z maszyny aby udać się na posiedzenie. Na gorącym uczynku rabusia przylapani Ałojzy Urbański, prezes Alumnów szkoły marjanowskiej i Leon Stankiewicz, którzy znają Grodeckiego i jego maszynę. Wiedząc, że mają do czynienia z rabusiem przytrzymałi go i oddali w ręce policji. Kolega rabusia tego znikł. Aresztowany został Adam Rasiński, zamieszkujący p. nr. 2355 North Leavitt ulica; liczy on lat 20. Wczoraj rano stał w sądzie policyjnym na stacji przy South State ulicy.

W niedzielę przedstawienie „Hot Copy”.

W przyszłą niedzielę, dnia 10go grudnia, pod egidą Stowarzyszenia Atletycznego Weber High w audytorjum parafji św. Stanisława Kostki, róg Noble i Bradley ulic odbędzie się przedstawienie p. t. „Hot Copy,” komedijki w trzech aktach, której wystawieniem zajmuje się Klub Towarzystwa U-nique z Jackowa. Pierwsze przedstawienie o 3ciej po południu, a drugie o 8:30 wieczorem. Pierwsze przedstawienie

GEN. HALLER W AMERYCE.

General Broni Józef Haller wyładował onegdaj w New Yorku. Na powitanie Generała wyległy do przystani tłumy osób. Po złożeniu wizyt w New Yorku, gen. Haller uda się do Washingtonu, gdzie złoży wizytę prez. Rooseveltowi. Gen. Haller jest gościem Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej a tem samem całej Polonii amerykańskiej. Witamy, zatem, zacnego Gościa na ziemi amerykańskiej.

Pierwszy Chicagowianin Utracił „Orla”.

Barretta w wigilję Dnia Dziękczynienia, w wielkim hangarze na lotnisku miejskim.

Cwikliński zdał egzamin stanowy na adwokata.

Z biura Chicagowskiego Stowarzyszenia Adwokatów wydano listę tych, którzy dnia 21go listopada pomyślnie zdali egzamin w Springfield na adwokatów. Z pomiędzy 205 studentów i studentek otrzymaliśmy 164 nowych adwokatów w powiecie Cook i 139 zamieszkałych w Chicago. Z Chicagowianinów zdali egzamin na adwokata p. Kazimierz W. Cwikliński. Nim jednak będą oni mogli rozpocząć praktykę w sądach stanu Illinois, będą musieli stanąć przed sądem najwyższym stanowym w Springfield, gdzie wydane im będą licencje.

POSIEDZENIE KLUBU IM. T. KOŚCIUSZKI.

W piątek, dnia 8go grudnia, o godzinie 7:30 wieczorem odbędzie się doroczne posiedzenie Demokratycznego Klubu im. T. Kościuszki w 13tej wardzie, w lokalu tegoż klubu przy Karlow ave. i 47mej ulicy.

Omawiane będą bardzo ważne sprawy, obchodzące obywateli polskiego pochodzenia, zamieszkałych w tej wardzie, a także odbędą się wybory urzędników na rok 1934-ty. Obecność wszystkich członków konieczna.

— Jan Żolna, prezes.

P. DUBOIS W WIEZIENIU.

O godzinie 4:30 po południu wywiadowcy policji aresztowali b. posta Dubois w chwili, gdy opuszczał redakcję „Robotnika”. Aresztowanego Dubois doprowadzono do 10go komisariatu przy ul. Szpitalnej, a stamtąd o godzinie 5ej po poł. został on odstawiony do więzienia Mokotowskiego.

Aresztowanie Mastka nastąpiło w gmachu Związku Kolejowego. Obaj więźniowie zostali osadzeni w oddzielnych celach.

“MOKRA” KARUZELA.

Rozbawieni goście przy jednej z eleganckich bar w śródmieściu w pierwszą noc poprohibicijną. Wesołym nastrojem, ale z ułamem i taktiem, publiczność celebrowała powrót legalnych trunków. (Kilka Herald-Exam.)

Jacobs w Sądzie Powiatowym.

Asesor powiatowy J. L. Jacobs wczoraj jako świadek zeznawał w sądzie powiatowym, stojąc przed sędzią Jareckim w obronie asesmentów za rok 1931 nałożonych na małe domy mieszkalne, co atakuje teraz Chicagowska Rada Realnościowa.

Rada ta twierdzi w petycji przedłożonej, że 438,000 właścicieli małych domów zostało pokrzywdzonych i teraz prosi sędziego Jareckiego aby dał tym pokrzywdzonym 15 procentową zniżkę w asesmentach na nich nałożonych.

Wczoraj asesor Jacobs mówił o pracy rutynowej w jego biurach. Dzisiaj w dalszym ciągu odpowiadać będzie na pytania zadawane mu przez jego adwokata, Henryka P. Chandlera.

Doradca korporacji Sexton, na wczorajszym zebraniu Rady miejskiej, w długim komunikacie swoim, prosił Radnych, aby rezolucję z poprzedniego zebrania rekonsydrowali i nie zmuszali go do występowania w sądzie powiatowym w sprawie zniżki 15 procentowej.

W rezolucji tej podano, że podatnicy od r. 1928 byli krzywdzeni. Pan Sexton w komunikacie swoim wczoraj udawał, że teraz w sądzie powiatowym stawiać nie może dlatego, że w procesie podatkowym Cisarza zeznał, iż podatki z 1928 i 1929 były sprawiedliwie nałożone, — nie może więc teraz pójść do sądu i walczyć przeciw temu, co dawniej uznał za sprawiedliwe.

Rada miejska z wywodami Sextona się zgodziła i ma wybrać innego adwokata na jego miejsce.

\$900,000 Dał Legge Farmerom.

Farmerzy w Stanach Zjednoczonych otrzymali twardą część spadku po zmarłym w ubiegłą niedzielę Aleksandrze Legge, prezisie korporacji International Harvester Company, byłym przewodniczącym Rady farmerów.

Pan Legge, syn farmera z powiatu Dane w Wisconsin i sam farmer w latach młodszych zapisał \$500,000 dla organizacji, której on sam był założycielem, a którą nazwał fundacją farmerów. Fundacja ta zajmowała się „ulepszeniem towarzystwa, kulturalnego i ekonomicznego życia wśród farmerów.”

Przed śmiercią p. Legge dał już \$400,000 na ten sam cel. Franciszek O. Lowden, były gubernator stanu Illinois ma być zamianowany przewodniczącym trustystów wyżej wspomnianej fundacji.

Z WOJCIECHOWA.

W domu p. Marcina Jaskółskiego, znanego na Wojciechowie fotografa, p. nr. 1634 West 18ta ul., odbyła się przed kilkoma dniami familijno - przyjacielska zabawa urządzona z okazji rocznicy urodzin p. Marcina. Gospoście domu przyrządziła wieczerzę i uraczyła gości, którzy przybyli złożyć życzenia solenizantowi. Pospłyły się życzenia jak z rogu obfitości. Zabawa odbyła się w atmosferze poważnej i wzorowej.

Wśród gości obecni byli: Marcin Jaskółski, pp. Stanisław Henek, organista Witold Prusowski, p. Karol Kovanda, p. Stanisław Warda, pogrzebowy Leopold Kopicki, p. Władysław Hosanna, śpiewak solista, p. Alfred Ostrowski, p. Stefan Janicki, p. Antoni Ostrowski, p. Adam Ostrowski, p. Edward Kucharski, p. Stanisław W. Zienty, p. Stefan S. Tyrakowski z żoną, p. Leon Ostrowski, p. Edward Brzeziński, p. Wacław Majchrzak, p. Michał Kulka, pani Larson, z synem i kilku innych.

KURS ZŁOTEGO I BONDÓW POLSKICH.

Jeden złoty polski kosztuje 18 i 15 setnych centa. Bondy polskie 8-proc. \$67.12 i pół centa; bondy 7-proc. \$85.50; bondy 6-proc. \$62.00.

FUNDOWAŁ SWOIM — U SIEBIE.

Jan P. Harding obchodząc z innymi zniszczenie prohibicji fundował swoim — u siebie, a ci pili radzi że nie potrzebują teraz kryć się przed agentami federalnymi.

Zebrania i Posiedzenia.

Z Town of Lake.

Oddział 65ty Związku Młodzieży Polskiej na Ziemi Washingtona, odbędzie swe przedroczne posiedzenie w piątek, 8go grudnia, w sali im. Jul. Słowackiego, o godz. 7:30 wieczorem. Obecność wszystkich członków leżanek pożądana, gdyż odbędzie się wybór urzędników. — Kazimiera Smusiewicz, sekr.

Z Kantowa.

Bractwo Młodz. św. Józefa, odbędzie posiedzenie przedroczne w niedzielę, dnia 10go grudnia, w sali pod szkołą, o godzinie 1ej po południu. — Zarząd.

W czwartek 7go grudnia Kółko Am. Im. Synowie Wolności, odbędzie przedroczne posiedzenie w sali Synów Wolności, p. nr. 1042 N. Damen ave., o godzinie 8mej. — S. Maciewicz, prezes; Ed. Banaś, sekretarz.

Dziś posiedzenie Tow. „Oświata”, Gr. 1086 Z. N. P.

Dzisiaj wieczorem odbędzie się posiedzenie Tow. „Oświata” Grupa 1086 Z. N. P., w sali parku Kościuszkowski, przy Diversey ave., blisko Crawford Road. Ponadto komitet w skład którego wchodzi panowie: M. Kotwas, L. Maciejewski, Banaś i J. Kotwas, zajmą się bezinteresownie wypełnieniem aplikacji w sprawie piętnastoprocentowej zniżki podatków na mniejszych domach mieszkalnych. Jak nas poinformowano, przeszło 600 aplikacji wypełnili. Klub ten stara się również o lepszą protekcję policyjną i o oświetlenie uliczne.

Z krótkiej podróży do domów.

Wielkie pieleszy powrócili panowie: Czesław J. Trawiński, prezes Stowarzyszenia Arts, oddziału atletyki i dobroczynności, Edwin J. Pietrzak, znany w kołach towarzyskich i chemik Józef T. Zurad.

Kilka dni temu gościł tu p. Reifert, współwłaściciel firmy jubilerskiej „Reifert Myer Watch Co.” w Toledo, Ohio. — Podczas swego pobytu w naszym gronie, był on podejmowany u państwa A. Trawińskich.

Pani Marja Kiołbasa, żona p. Jana J. Kiołbasy, zam. pn. 3800

Tow. św. Stanisława B. i M., grupa 31 Z. P. R. K., odbędzie w poniedziałek posiedzenie. — Wybór nowej administracji na rok 1934. — Jan Zitkus, prezes; Franciszek Wójcik, sekr.

Zebranie akcjonariuszy Stow. Mechaników Polskich.

Przyjeżdża do Chicago jeden z komisji likwidacyjnej Stow. Mech. Pol. w Ameryce ob. A. Wojsowski z Detroit, Mich., który nam przedstawi likwidację tegoż majątku. Zebranie

Śmiały Napad Bandytów.

Trzech bandytów uzbrojonych w rewolwery i strzelbę napadło wczoraj wieczorem przed domem p. nr. 6718 Oglesby avenue na zamożnych obywateli i obywatelki Chicagowa i tych obrabowali z biżuterji i gotówki w sumie \$7,500.

Ofiarami śmiałego napadu padli: pp. J. Mitchell Hutchins, z Drake Tower Apartments, 179 Lake Shore Drive; pp. Ernest C. Rycroft, z p. nr. 6735 Oglesby avenue i pp. William E. Thorensen, z p. nr. 2231 East 67ma ulica. Jechali oni na wystawę farmerską jaka się odbywa w Dexter pawilonie na południowej stronie miasta kiedy ich napadnięto.

Policji podano dokładne opisy bandytów, którzy liczą między 30 a 35 lat.

W. George ul., w Avondale, na Jackowie, po trzech tygodniach powrócił 5-go grudnia do domowych pieleszy ze szpitala polskiego Matki Bożej z Nazaretu, gdzie poddała się poważnej operacji, po której czuje się znacznie lepiej.

Pod egidą Tow. Borzęcin, gr. 2566 Z. N. P., odbędzie się zabawa kostkowo - karciana „Bunco and card party” w niedzielę, dnia 17go grudnia, w sali ob. Moskala, 831 No. Ashland ave. Dochód przeznaczony na rzecz harcerstwa.

Za staraniem Klubu Ulepszeń im. Pułaskiego, na Franciszkowie, mieszkalcy w 30tej Wardzie otrzymają wkrótce lampy uliczne, sygnalizujące światła na ulicach, jak również dzielnica będzie upiększona drzewkami i trawnikami. Posiedzenie tego klubu odbędzie się w czwartek, dnia 7go grudnia, w sali Harmony, u p. Jana Cygana, p. nr. 4359 West Thomas ulica o godzinie 8mej wieczorem.

Wszystkie obywatelki z tej wardy winny być członkami tego klubu.

SYMBOLICZNE.

— Czy mogą za te kwiaty zapłacić dopiero jutro!

— Tak, ale proszę wziąć ze sobą kilka niezapominajek.

WZMACNIA NERWY I POMAGA TAKOWYM DO NOWEGO ZDROWIA

NUGA-TONE wzmacnia nerwy, polepsza apetyt, pobudza do normalnego działania organy trawienia, zapobiega spłóśnięciu się i polepsza stan ogólnego zdrowia.

NUGA-TONE jest w użyciu przez ostatnie 45 lat i w ciągu czasu udowodniło swe wielkie dobrodziejstwo osłabionym i chorowitym mężczyznom i kobietom. Nie zaniedbujcie spróbować NUGA-TONE. Jest sprzedawane przez wszystkich aptekarzy. Uważajcie, abyście dostali prawdziwe NUGA-TONE, gdyż żadne inne lekarstwo nie może przynieść takich dobrych skutków. (Ogł.)

GLANZ MORTGAGE CO.

1112 MILWAUKEE AVENUE
Wynajmijcie skrynek w naszym Skarbcu Ochronnym na papiery wartościowe, biżuterję itp.; będą tam zupełnie bezpieczne.
Asekuracja wszelkiego rodzaju na duże i małe sumy.

TYLKO JESZCZE 4 DNI GARRICK THEATRE

The Bartered Bride
Allice Mook, William Miller
PRZYSTĘPNE CENY.
Rezerwacje — Telefon State 9250

POD NOWYM ADRESEM
DR. A. A. GORDON
DENTYSTA
1538 W. Chicago Avenue
NAD ATTEKĄ PRZEORSKIEGO MONROE 5764

Już
Powrócił
Dr. E. Warszawski
Lekarz, Chirurg i Akuszer
Ofis: 1238 NOBLE UL.
BRUNSWICK 2486-2487
Od 2 do 3 po południu
Od 6 do 8 wieczorem

RADZI, ŻE PROHIBICJE LICHO WZIEŁO.

Rycina przedstawia gromadkę „mokrych”, którzy zebrałi się aby wspólnie obchodzić skreślenie prohibicji z konstytucji Stanów Zjednoczonych. Paddy Bauler z wielkim „szta-nem” w ręku i Chic Johnson przy akompaniamencie orkiestry własnej śpiewali dawne piosenki jak „Sweet Adeline” i inne, a po każdej piosence odziliżali sobie gardło trunkami już dzisiaj nie zakazanymi.